

Ziaab Felimad.

Oanedubme

Darolaš girko

altargirjest.

Prenteduvvum

gonagasa

goččoma mielde.

Kristianiaſt.

Prenteduvvum Grøndahl ja barne lutte.

1891.

Oudepurple

Dsloes gijze

Studijleser

Praatgelegenheid

Bonifacius

Sogelate methe

Kleistinaat

Hanswijkerschouwspelen te Purmerend

1881

Sist-doallo.

A.	Allamæssø-ibmelbalvvalus ollasæbbo lage mielde	1
B.	Allamæssø-ibmelbalvvalus oanekæbbo lage mielde	17
C.	Rokkadallam-bæive-ibmelbalvvalus	27
D.	Loapatam-kollevtak, mak heivvijek ješguðeg- lagan dilalašvutti	33
E.	Manai gasta girkost	34
F.	Sidagasta	40
G.	Sidagasta nannijubme girkost	41
H.	Komfarmerim	45
I.	Ripparokkusak	49
K.	Basse mallasi sakramenta juogadæbme buocče olbmuidi	55
L.	Baraid vihatæbme	60
M.	Daggar naitusvuodā buristsivdnedæbme, mi læ dakkujuvvum eisevalde oudast	66
N.	Edni girkkosoagŋom	70
O.	Havddadæbme	71
P.	Girkoid vihatæbme	78
Q.	Girkkogardid vihatæbme	89

A. Allamæssö-ibmelbalvvalus ollasæbbo lage mielde.

A. Go allamæssö-ibmelbalvvalus galgga dollujuvvut, de čuojatuvvu vuost golma gærde girko bieloiguim, maŋemuš gærde dalle, go balvvalus algga. Dai alla basi timijuvvu vuostaš ja nubbe, ja nubbe ja goalmad čuojataeme gaskast; oudeb ækkeda čuojatuvvu ja timijuvvu ovta dimo.

Go čoakkai čuojatuvvum læ, de manna pappa alttar ouddi, ja urgoiguim (gost daggarak adnujek) čuojatuvvu oanekis alggo-čuojaldæbme. Dastmarjel algga ibmelbalvvalus čuovvovaš

1. algatam-rokkusin, mi lokkujuvvu lukka-rest goarra-uvvsast, dam boddia go pappa orro čib-bides alde rokkadallam-skammal alde alttar guorast:

Hærra! Mon læm boattam dam du basse vieso sisä gullam diti, maid don, Ibmel Ačče, mu sivdnedægje, don Hærra Jesus, mu bæste, don gælbolaš Bassevuoigŋa, æleledin ja jamededin mu jeđdijægje, aigok munji sardnot. Hærra! Rabast dal du Bassevuoigŋad bokte Jesus Kristus diti mu vaimo, vai mon du sanest oapam moraštet mu suddoidam diti, ja æleledin ja jamededin oskot Jesus ala ja juokke hæive basse ællemi ja ællemgærddai ječčam buoredet. Dam gulašik ja dagašik don Jesus Kristus bokte! Amen.

2. O anekis algatam-salbma, man sist-dallo, erinoamačet dai alla basi, valljijuvvu girkko-jage aigi mielde. Ouddamærka diti namatuuvvu: Juovllabasi: Dat salbma: „Mi almest deiki bođimek“ (5 vuostaš værsa), daihe „Okt manna Betle-heimest læ“. Bæssašbasi: „Krist stod op af døde“ daihe 2 vuostaš værsa dam salmast „Nuftgo ēuv-gis bæivaš itta.“ Helludakbasi: „Aand over Aan-der, kom ned fra det høie“.

Dabalaš sodnabeivi oažžo salbma jogo valljijuvvut girkko-jage mielde daihe læt dabalaš rokkus-salbma.

3 a. Suddo-dovdastus. Pappa jorget sær-vegodde guvllui ja cækka:

Gobmerdekop Ibmel ouddi ja dovdastekop min suddoidæmek!

De luoittada son ēibbides ala rokkadallam-skammal ala ja cækka:

Daihe:

Mon vaivan, suddolaš olmuš dovdastam dudnji, basse, buokvægalaš Ibmel, mu sivdne-dægjam ja lonestægjam, atte mon im duššefal læk suddodam du vuostai jurddagi, sani ja dagoi siste, mutto maidai læm sakkanam ja riegadam suddost, nuft atte mon du oudast, vanhurskes Ibmel, læm ollaset ja aibas ašalaš rangaštussi ja dubmituSSI. Damditi mon bataram du stuora arkalmastemuoda lusa ja rokkadalam Jesus Kristus diti: Ibmel, læge munji suddolažži arbmosgas!

Daihe:

Basse Ibmel, almalaš ačče! Gæča armoin mu vaivan, suddolaš olbmu bællai, gutte læm rikkom du vuostai jurddagi, sani ja dagoiguim ja dovdam baha anestume mu vaibmom siste.

Jesus Kristus diti, ane muina gierddavašvuoda
ja adde munji buok mu suddoid andagassi ja
adde mu dust ballat ja aivefal du rakistet!
Hærra, armet mu bagjeli! Amen.

3 b. Kyrie. Særvvegodde lavllo litania 1 aſ
daihe 2bbe værsa. Jogo: „Kyrie eleison, Ibmel Ačče,
armet 'min! Kristus eleison, Kristus, armet min!
Kyrie eleison, Hærra Bassevuoigqa, armet min!“
Daihe: „Hærra Ibmel Ačče almest, armet min
bagjeli! Hærra Jesus, mailme bæste, armet min
bagjeli! Hærra Ibmel Bassevuoigqa, duotta jeðði-
jægje, armet min bagjeli!“ (Juokke særvvegodde
lavllo litania værsaid su salbmagirjes mielde).

4. Gloria. Pappa čuožžela bajas ja lavllo*)
alttar guvllui čalmi:

Gudne lekus Ibmeli allagasast!

Særvvegodde laseta:

Ja rafhe ædnam alde, olbmuidi buore-
dokkalašvuotta!

Dai golma alla basi lavllo særvvegodde dasto
dam salma: „Aiv' alme rikast Ibmela.“

Fasto-aige i darbaš gloria adnujuvvut.

5. Kollekta. Pappa jorget særvvegodde guvl-
lui ja lavllo:

Hærra lekus dinguim!

Særvvegodde vasteda:

Ja du vuoinain!

Pappa: Rokkadallop mi buokak!

Dasto jorget son alttar guvllui ja lavllo dam
bæive kollevta.**)

*) Muittatus. Jos pappa i mate daihe duſſe hæjos
lakai mätta lavllot, de buoreb læ, atte son dam sajest
ja dain æra daggar sajin ibmelbalvvalusast duſſe cækka
sanid.

**) Jos basse golmagonagas-bæivve læ sodnabæivve, de
adnujuvvu basse golmagonagas-bæive kollekta ja tekstak.

Særvvegodde: Amen!

6. Epistal. Pappa jorget særvvegodde guvllui ja cækka: **Dam basse epistala (lokkusa) ācalla** j. n. v., ja dastmaŋnel lokkujuvvu dam jage epistal (logus), mi læ asatuvvum dam bævvai.

Go epistal lokkujuvvu, āuožžela særvvegodde.

7. O anekis salbm a daihe salbmaværssa, mi soappa epistali daihe maidnoma sistes doalla, ouddamærka diti: „Nu lover Herrens Navn,“ daihe: „Gladelig vil vi Halleluja kvæde.“

8. Evangelium. Pappa jorget særvvegodde guvllui ja cækka:

„**Dam basse evangelium ācalla**“ j. n. v., ja dastmaŋnel son lokka dam bæive boares evangeliuma.

Go evangelium lokkujuvvu, āuožžela særvvegodde ja orro āuožžot, dassačigo oskodovdastus læ celkkujuvvum.

Særvvegodde lavllo, maŋnelgo evangelium læ lokkujuvvum:

Maidnom ja gudne lekus dudnji, Hærra!
Daihe: Ibmel lekus maidnujuvvum su ilolaš sanes diti!

9. Oskodovdastus. Pappa cækka:
Dovdastekop mi min basse oskomek!

De son jorget alttar guvllui ja cækka apostolaš oskodovdastusa*):

Mon oskom Ibmel Ače ala, buokvægalaža,
alme ja ædnam sivdnedægje.

Mon oskom Jesus Kristus ala, Ibmel aidnoriegadam barne, min Hærra, gutte sakkani Basse-

*) Muittatus. Osko-dovdastus celkkujuvvut duššefal dam dast āallujuvvum lakai, mutto maidai nuftgo āallujuvvum muttomest dain asatuvvum oappo-girjin dailfe boares altargirjest (gæča gonagaslāš asatusa 25ad oktoberest 1870, nubbe bitta).

vuoinast, riegadi nieidast Mariast, givseduvvui Pontius Pilatus vuolde, russinavllijuvvui, jami ja havddaduvvui, vuolas manai helveti, goalmad bæive jabmi lutte bajasčuožželi, albmai bajas manai, čokka Ibmel, dam buokvægalaš ače, olgis giedja bælde, gost son fastain galgga boattet duþmit ellid ja jabmid.

Mon oskom Bassevuoinja ala, basse oktasaš girkko, basse olbmui særvevveuoða, suddoi andagassi addujume, oažje bajasčuožželæme ja agalaš ællem.“

Særvegodde lavlo: Amen.

Pappa ja særvegodde oažžoba maidai ovtast jidnuset cælkket oskodovdastusa.

10. Allamæsso-salbma.

11 a. Sardne. Pappa manna sardnestuolo ala ja algata sarne rokkadusain alma Ačče-min taga.

Dai golma alla basi ja Kristus albmai-mannam-bæive lavllujuvvu, ouddalgo teksta lokkujuvvu, okta ješguðege bassai heivolaš salbmaværssa, ouddamaerka diti juovlai: „Okt ucca manaš ilolaš“, daihe: „Min bæste odne riegadi“; bæssači: „Han er opstanden, store Bud“; helludagai: „O Lue fra Guds Kjærlighed“; Kristus albmai-mannam-bæive: „Det er fuldbragt, den faldne Jord.“

De lokkujuvvu dam bæive teksta, ja sardneduvvu dam birra. Sardne loapatuvvu daina ucca gloriažain:

Gudne lekus Aččai ja Bardnai ja Bassevuigŋi, gutte læi ja læ ja bisso oktan duotta Ibmeleñ agalašvuodast ja agalašvutti! Amen.

11 b. Oktasaš girkkorokkus rokkadallujuvvu dastmanŋel juobba goabba lakai dain dast čuovvovaš lagin.

Daihe:

A galaš, vaibmolaðes Ibmel, mi rokkadal-lap du min Hærramek Jesus nammi:

Græča armolažat du kristalaš girkod bællai, varjal dam ja basot dam du duottavuoðad siste. Divte du sanad sardneduvvut ēielggaset ja buttaset ja du sakmentaidad rievtoi doaimatuuvvut. Adde du girkkosad vuoiggadlaš balv-valegjid, guðek sikke oapatek burist ja ellek burist. Vuolgt barggid du lagjosad ja rabast osko uvsa buok bakenidi ja Israel olbmuidi. Jurdaš vaibmolaðesvuodain du girkod vašalažai ala ja adde sigjidi jorggalæme ællemi!

Doala du suogjalægje giedðad min olbmuí ja vanhemædnama bagjel ja min ædnamolbmuí bagjel, guðek læk gukken erit ja abe alde. Divte dam buore likkostuvvat min gaskast ja hette buok baha ráðid ja buok ibmelmættom mænoid. Varjal ja buristsivdned min gonagasa, min dronniga, min kruvnaprinsa ja kruvnaprinsesa ja obba gonagaslaš vieso, [dam dalaš ēoagganam stuoradigge] *), gonagasa ráððe-ad-did ja buok min eisevaldid. Adde sigjidi vises-vuoda ja Hærra halo vuoiqa sin alla ammati, vai mi ožušeimek ællet loðkis ja jaskis ællem buok ibmelbalolašvuoda ja gudnalašvuoda siste!

Læge, o Ibmel, du loppadusad mielde læskai jeððitus ja oarhbasi ačče. Adde buok

*) Muittatus. Dak sanek „dam dalaš ēoagganam stuora-digge“ lokkujek duššefal dam aige, go stuoradigge læ-ōakest.

buccidi ja moraštēgjidi gæpadusa ja jeððitusa, boade armolažat daldi gæččaluvvum olbmuidi vækken ja sigjidi, guðek læk jabmem hæðest. Læge sin fabmo, guðek gillajek atestusa Jesusa nama dit! Adde rafhalaš ja likkolaš særve-ællemá, burid ja avkalaš, dalkid, vuoiggadlaš ja kristalaš ráðid buok min dagoidi!

Erinoamačet ravvip mi du halddosad dam du divrraset ostujuvvum særvegodde. Doala værranusaid mist erit ja ovlastatte min du basse rakisvuodad siste. Divte daid uccakąžaid, guðek gastašuvvujek du nammí, bajassaddat du balod siste. [Adde daldi nuoraidi, guðek galgek nannijuvvut sin gastasek littoi, vaimoid dasa atte biettalet ja oskot.]*) Adde du altargusidasad rafhe ja agalaš ællem du bævdestad!

Armet, o Ibmel, buok olbmu bagjeli du stuora rakisvuodad mielde Kristus Jesus, min Hærramek, siste. Ja go min ærro dibmo boatta, de suova min audogassan jabmet dam mailmest erit ja dam mañemuš bæive bajašcuožželet du hærvasuottasad! Amen.

Daihe:

Agalaš, buokvægalas Ibmel! Mi gittep du ja maidnop du basse nama, dastgo don læk buorre, ja du vaibmoladesvuotta bista agalažat. Don læk sivdnedam min ja bajasoalak min, don læk lonestam min ja bassendagak min,

*) Muittatus. Dak sanek, mak læk dai sargastagai gaski bigjujuvvum, lokkujek dam aige, go rippaskuvlla særvegoddest dollujuvvu.

don addak min rubmaši laibe ja sillui bestujume ja audogasuoda, don eritvaldak min suddoi noade ja jeðdik min buok min morrašest ja addak sagga valjogasabut, go maid mi rokkadallap daihe arvvedep. Dudnji lekus gudne særvgodde siste agalašvutti!

O Hærra Ibmel, mi læp hæjobuk go buok dat vaibmoladeſvuotta ja oskaldasvuotta, maid don læk čajetam migjidi. Mi læp suddodam du vuostai ja læmaš æppegulolažak du bakkomi vuostai æpge gudnijattam du nama mailmest. Mutto. mi rokkadallap du Jesus Kristus, min aidno gaska-olbmamek diti, vai don datušik andagassi addet migjidi buok min suddoid ja buttestet min buok vanhurskesmættomvuodast erit ja addet migjidi du Bassevuoinqad, vai mi matašeimek vagjolet du muoðoi oudast bassevuoda ja vanhurskesvuoda siste buok min ællem beividæmek!

Gæča, o Ibmel, armoin du kristalaš girkod bællai, daga dam ovtamielalažjan ja gievrran, bajasbovte dam oadðe olbmuid, doalvo dam biðgijuvvum olbmuid ruoktot, čokke dam sisabakeni dievasvuoda ja Israel bacatasa. Bajasdoala du buokvægalas giedainad buok eiseval-did ædnam alde ja bija daid buristsivdnadussan olbmuidi. Valde du arbmogas halddosad min rakis vanhemædnam ja min ædnamolbmuid juokke baikest, min gonagasa, min dronniga, min kruvnaprinsa ja kruvnaprinsesa ja obba gonagaslaš

vieso, [dam dalaš čoagganam stuoradigge]*), gonagasa raððe-addid ja buokaid, guðek læk ožžom valde dust min gaskast. Buristsivdned basse naitusdile, adde kristalaš mannabagadusa, raððe min skuvlaid du vuoinainad**). Divte du buristsivdnadusad valjogasat boattet bældo ſaddoi bagjeli, buok gudnalaš ælatusa bagjeli, buok vuoinja buri dagoi bagjeli. Gallet buok vaivaſid ja nælggoid bæivalaš laibin ja illodatte buok ilolaš addid. Jeððe ja væket buok læskaid ja oarbbasid, buok buccid ja moraſtegjid, buokaid, guðek sottek jabmema hedin. Armet Hærra, buok olbmui bagjeli!

Mi maidnop ja ramedep du basse nama ja gittep du buok du balvvalegji oudast, guðek du osko ja du balo siste læk guoððam dam ællema ja dal navdašek almerika ilo, ja mi rokkadallap du vuollegažat, vai don suovašik min oktanaga singuim ællæt Hærra siste ja jabmet Hærra siste, vai mi maidai oktanaga singuim matašeimek joavddat ællem bajasčuožželæbmai! Amen.

De čuovvo rokkadus bucci oudast særvvegoddest, gæi oudast girkó oudastrokkadus læ bivddujuvvum, ja rokkadus dai oudast, gæk gulatuvvujek naittusi***), mi algatuvvu naft sulli: „Min rokku-

*) Muittatus. [ ] Nuft gukka go stuoradigge læ čoakest.

**) Muittatus. Go rippaskuvlla dollujuvvu, de oažžo dast lokkujuvvut rokkus rippamanai oudast sid. 7: „Adde daidi nuoraidi, guðek galggék nannijuvvut sin gastasek littoi, vaimoid dasa atte biettalat ja oskot.“

***) Dai golma alla basi gulatuvvu naittusi duſſe nubbe bæive.

sidamel• sisä mi aiggop vela bigjat daid, guðek gulatuvvujek naittusi, namalassi (goalmad, nubbe, vuostas) gærde“ j. n. v., ja de čuovvo rokkadus sin oudast.

Majemusta čoakkana olles buok girkkorokkadus dam rokkusi:

Ačče min, don, gutte læk almin! Basotuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus du datto, moft almest, nuft maidai ædnam alde! Adde migjidi odna bæive min juokkebæivalaš laibbamek! Ja adde migjidi min velgidæmek andagassi, nuftgo migis andagassi addep min vælgolažaidasamek! Ja ale doalvo min gæččalausa sisa! Mutto bæste min bahast erit! Dastgo du læ rika, fabmo ja gudne agalašvutti. Amen.

Dasto læ aigge gulatet daid duššefal girkkoi guoskevaš ašid (ouddamaerka diti namatuvvu: dieðetæbme komfarmerijume harrai, rava addaldagai harrai missoni, vaivasidi daihe æra buoredakkes aiggo-mušaidi), ja de buok mænok sardnestuolo alde loapatuvvujek daina apostolalaš savaldagain:

Min Hærramek Jesus Kristus arbmo ja Ibmel rakisuotta ja Bassevuoija særvolašvuotta lekus din buokai mielde! Amen.

12. Salbma sarne maŋŋel.

De čuovvo manai gastašebme, gost dat doaimatus i læk bigjujuvvum daihege særvvegodde adnomuša mielde ja bisma mieðetemin šadda bigjut æra aiggai. Gastašebme algatuvvu ja loapatuvvu vuogas salbmaværsain.

Dasto dolljuvvu nuorai gačadæbme, gost dat adnujuvvu. Dat algatuvvu ja loapatuvvu vuogas salbmaværsain.

13. Salbmaværsssa basse mallasi ouddal; dam gaskast manna pappa alttar ouddi. Daihe —

jos særvegodde dam sitta — dolus girkkolas
maidnom basse mallasi ouddal ēuovvovaš lakai:

Pappa jorgget særvegodde guvllui ja lavlo:
Hærra lekus dinguim!

Særvegodde ēuožžela ja vasteda:
Ja du vuoinain!

Pappa: Bajedeket din vaimoidædek Hærra
guvllui!

Særvegodde: Mi bajedep min vaimoidæmek
Hærra guvllui.

Pappa: Gittop mi Hærra, min Ibmelæmek!

Særvegodde: Dat læ dokkalaš ja riekta.

Pappa jorget dasto alttar guvllui ja lavlo:

Duoðai, dokkalaš ja riekta dat læ, atte mi
alo ja juokke baikest maidnop du, basse Hærra,
buokvægalaš ače, agalaš Ibmel, Jesus Kristus,
min Hærramek bokte, gæn bokte engelak lavlluk
du majesteti maidnoma ja basse serafak ovta-
njalbmasaš avvodemir ramedek du nama. Sin-
guim aiggop maidai migis ovtastattet min jienai-
dæmek ja rokkadallamin cælkket:

Særvegodde laseta:

Basse, basse, basse læ Hærra Sebaot; buok
ænam læ dievva su gdunest.

Hosianna allagasast!

Buristsivdneduvvum lekus dat, gutte boatta
Hærra nammi!

Hosianna allagasast!

14. Nævvom basse mallasi ouddal.
Pappa jorget dasto særvegodde guvllui ja cælkkä.

Rakkasæmus Kristus ustebak! Vai di rievtoi
ja dokkalažat mattebetet vuostaivalddet dam

allagælbolaš sakmenta, de berrebetet di burist mieladek vuollai bigjat, mi dat læ, maid di dast galggabetet oskot ja dakkat. Dai Kristus sani mielde: „Dat læ mu rumaš, mi addujuvvu din oudast,“ „Dat læ mu varra, mi golgatuvvu din oudast suddoidædek andagassi addujubmen,“ galggabetet di oskot, atte Jesus Kristus læ ješ dast su rubmašines ja varaines sakmenta siste, nuftgo sadne čuogja. De vela galggabetet di maidai oskot Kristusa sani mielde: „Suddoidædek andagassi addujubmen,“ atte Jesus Kristus adda digjidi su rubmašes ja varaides nanostussan buok din suddoidædek andagassi addujume ala. Mañemusta galggabetet di maidai dakkat Kristusa goččoma mielde, go son nuft goččo din cækdedin: „Valddet dam ja borret dam,“ „Jukket buokak dast“ ja „Dam dakket muo muiitem diti“. Go di nuft oskobetet daid Kristusa sanid ja dakkabetet dam su goččoma mielde, de di lepet rievtoi guoratallam ječaidædek ja mattebetet dokkalažjan hørrat Kristus rubmaš ja jukkat su varaid suddoidædek andagassi addujubmen. De galggabetet di maidai ovtast gitet dam buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus Kristus ače, nuft stuora addaldaga oudast ja rakistet guim guimidædek buttes vaimost ja oktan obba daina basse girkoin adnet jedditusa ja ilo Hærra Kristusa siste. Dasa addaši digjidi Ibmel Ačče su armos dam sæmna Jesus Kristus, min Hærramek, bokte! Amen.

De cælka pappa:

Rokkadallop mi buokak!

Altargusek luottadék čibbidæsek ala, nuft ædnagak go čakkek altarjuolge ala. Dak era altargusek ja særvegodde čuožželek ja orruk čuožžot, dám bodda go Ačče-min ja asatusa sanek lavllujuvujek.

15. Ačče-miñ. Pappa jorget alttar guvllui ja lavlo:

„Ačče min, don, gutte læk almin! Basotuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus du datto, moft almest, nuft maidai ædnam alde! Adde migjidi odna bæive min juokkebæivalaš laibbamek! Ja adde migjidi min velgidæmek andagassi, nuftgo migis andagassi addep min vælgolažaidasamek! Ja ale doalvo min gæččalusa sis! Mutto bæste min bahast erit! Dastgo du læ rika, fabmo ja gudne agalašyutti.“

Særvegodde: Amen..

16. Asatusa sanek. Pappa lavlo:

Min Hærramek Jesus Kristus, dam ija, go son bettujuvvui, valdi son laibe*), giti ja doagjali dam, addi su mattajegjidasas ja cækki: „Valddet dam ja borret dam! Dat læ mu rumaš, mi addujuvvu din oudast. Dam dakket muo muiitem diti!

Nuft valdi son maidai gæra**) ækkedes mallasi maŋnel, giti, addi sigjidi ja celki: „Juk-

*) Muittatus. Dast vuttivalddujuvvu, atte pappa, go son cælka daid sanid: „valdi son laibe,“ valddä diskä oktan laibin ja doalla dam giedastes, dassačigo asatusa sani oudeb oasse læ lavllujuvvum.

**) Dam rajest doalla pappa giedjas gæra alde asatusa sani loapa rajgai.

ket buokak dast! Dat læ dam oðða testamenta
gærra mu vara siste, mi golgatuvvu din oudast
suddoidædek andagassi addujubmen. Dam dak-
ket, nuft davja go di dam jukkabetet, muo
muittem diti!

17. Juogadæbmæ. Pappa juogada laibe
altargusidi, algededim olgið giedða bælde, cælkedenin
jeð guttige:

Dat læ Jesusa duotta rumas.

Dastmaðjel juogada son vine sæmما lakai,
cælkedenin jeð guttige:

Dat læ Jesusa duotta varra.

Dam bodda go juogaduvvu, lavlo særvvegodde
dam salma: „O Guds Lam uskyldig“ daihe mut-
tom æra altar sakramenta salma.

Juogadæme manjel joget pappa altargusi
bællai (jeð guðege buolvzagærde vuollai) ja cælkka
naft:

Dat russinavllijuvy whole ja bajasčuožželam
Kristus Jesus, gutte dal læ addam digjidi su
basse oažes ja varas, maina son læ ollasi mak-
sam buok din suddoidædek oudast, son nanniši
ja bájasdoalaši din dam hokte duotta osko siste
agalaš ællemi! Rafhe lekus dingum! Amen.

18. Gitos-salbma basse mallasi oudast.

19. Gitos-kollekta basse mallasi ou-
dast. Pappa joget særvvegodde guvllui ja lavlo:

Gittop mi ja rokkadallop!

De joget son alttar guvllui ja lavlo:

Mi gittep du, Hærra, buokvægalaš, agalaš
Ibmel, go don dai audogas addaldagaidadguim
læk min apasmattam. Dal rokkadallap mi du
vaibmolaðesvuða, vai don dai sæmما addal-

dagaidad bokte nannišik min osko du ala ja dagašik rakisuoda buollen gutteg guimidæmek gaskast, du barnad, Jesus Kristus, min Hærramek, diti!

Særvvegodde: Amen.

20. Hærra buristsivdnadus. Pappa jorget særvvegodde guvllui ja lavlo:

Hærra lekus dingui!

Særvvegodde:

Ja du vuoiqain!

Pappa: Hærra buristsivdnedifči du ja varjaliči du! Hærra addaši su muođoides čuovggat du bagjeli ja lifči dudnji arbmogas! Hærra bajedifči su čalmides du ala ja addaši dudnji rafhe!

Særvvegodde, mi čuožžot vuostaivaldda buristsivdnadusa:

Amen.

21. Loapatam-salbma.

22. Loapatam-rokkus, mi lokkujuvvu lukkarest goarra-uvsast, dam bodda go pappa orro čibbides alde rokkadallam-skammal alde:

Hærra! Mon gitam du obba vaimostam, go don dal læk oapatam munji, maid don datok, atte mon galgam dakkat. Væket dal muo, mu Ibmelam, du Bassevuoinqad bokte Jesus Kristus diti, vai mon vurkkim du sane buttes vaibmoi, dam bokte oskoi nannijuvvum ja basse ællem-gærddai buoreduvvum, ja æleddedin ja jamededin dast jeđđitusa anam! Amen Jesus nammi.

Dam loapatam-rokkusi oažžo, gost særvvegodde dam sitta, lasetuvvut A ċče-min. Go nuft læ,

loapatuvvu loapatam-rokkus daina sanin „Amen“ ja Ačče-min dai saniguim: „Amen Jesus nammi.“

Go kommunion i læk, de æi adnujuvvu dak ouddalist namatuvvum bittak, 13^{ad} bitta rajest gidda 18^{ad} bitta ragjai; 19^{ad} ja ēuovvovaš bittak dalle ēuvvuk 12^{ad} bitta manjnel, dušše atte altar sakramenta kollevta sagjai adnujuvvu ēuovvovaš

Kollekta sane birra:

O Hærra Ibmel, almalaš ačče! Mi gittep du dam du ačalaš buoredago oudast, go don du stuora armostad ja vaibmoladesvuodastad læk addam migjidi du basse ja audogas sanad; man bokte don maidai dabe min lutte čoakkai čokkik du kristalaš girkod. Mi rokkadallap du vuollegažat: Adde migjidi du Bassevuoiŋad, vai mi gittevaš vaimoiguim dam vuostaivalda-šeimek ja gævatifčimek ječaidæmek dam mielde, ja alo bajassaddašeimek ja ouddanifčimek kristalaš oskoi, doivvui ja rakisvutti, ja de maŋmusta šaddašeimek audogassan du aecalaš barne, Jesus Kristus, min Hærramek, bokte, gutte duina ælla ja radde Bassevuoiŋa oktavuoðast, okta duotta Ibmel agalašvuodast agalašvutti!

Særvvegodde: Amen.

Fasto-aige ja gukkes bærjadaga adnujuvvu kollevta sagjai sane birra ēuovvovaš

Fasto-kollekta:

Mi gittep du, Ibmel ačče, go don læk addam migjidi du aidnoriegadam barnad, Jesus

Kristusa, amas oktage, gutte su ala osko, lapput, mutto vai agalaš ællem son oažžo. Mi gittep du, Jesus Kristus, go don læk guoddam du basse rubmašad alde buok min suddoid ja du varainad erit sikkom buok min bagjelduolbmamid. Mi gittep du, don gælbolaš Bassevuoigna, go don læk addam migjidi min vaimoi sisadam osko, atte æp mi dieðe maidege æraid audogasvutti ærreþgo ðam russinavllujuvvum Jesus Kristusa. Adde migjidi, o Ibmel, du armod, vai mi dievaslažat oskušeimek, atte buok min suddok læk migjidi Jesus Kristusa givse ja jabmem diti andagassi addujuvvum, ja čuvgge min nuft du burin Bassevuoiqainad, atte mi bæivalažat Jesus jabmem famo bokte erit hæitašeimek ain soamesge suddoid, ja atte mi æp goassege luoitaše Jesusa min vaimoinæmek erit, dassačigo mi oaidnep su čielggaset agalaš ællem siste! Ðam rokkadallap mi buokak min Hærramek Jesus nammi.

Særvvegodde: Amen.

B. Allamæssö-ibmelbalvvalus oanekæbbo lage mielde.

Go allamæssö-ibmelbalvvalus galgga dolljuvvut, de čuojaturvu vuost golma gærde girkó bieloiguim, manjemuš gærde dalle, go balvvalus algga. Dai alla basi timijuvvu vuostaš ja nubbe, ja nubbe ja

goalmad ēuojataeme gaskast; oudeb ækkeda ēuojatuvvu ja timijuvvu ovta dimo.

Go ūoakkai ēuojatuvvum læ, de manna pappa alttar ouddi, ja urgoiguim (gost daggarak adnujek) ēuojatuvvu oanekis alggo-ēuojaldæbme. Dastmaṇnel alggā ibmelbalvvalus ēuovvovaš

1. alga tam-rokkusín, mi lokkujuvvu lukka-rest goarra-uvsast, dam boddā go pappa orro ēib-bides alde rokkadallam-skammal alde alttar guorast:

Hærra! Mon læm boattam dam du basse vieso sisā gullam diti, maid don, Ibmel Ačče, mu sivdnedægje, don Hærra Jesus, mu bæste, don gælbolaš Bassevuoigŋa, æleledin ja jamededin mu jeðdijægje, aigok munji sardnot. Hærra! Rabast dal du Bassevuoiqjad bokte Jesus Kristus diti mu vaimo, vai mon du sanest oapam moraštet mu suddoidam diti, ja æleledin ja jamededin oskot Jesus ala ja juokke bæive basse ællemi ja ællemgærddai ječcam buoredet! Dam gulašik ja dagasik don Jesus Kristus bokte! Amen.

Ačče min, don, gutte læk almin! j. n. v.

2. Alga tam-salbm a. Dast oažžoba maidai guokte salma adnujuvvut, erinoamačet kyrie-salbma oktan ēuovvovaš ramadus-salmain, ouddamærka diti: „Aiv' alme rikast Ibmela.“

3. Kollekt a. Pappa jorget særvegodde guyllui ja lavllo:^{*)}

Hærra lekus dinguim!

Særvegodde vasteda:

Ja du vuoinain!

^{*)} Muittatus. Jos pappa i mate daihe dušše hæjos lakai matta lavllot, de buoreb læ, atte son dam sajest ja dain æra daggar sajin ibmelbalvvalusast dušše cælkka sanid.

Pappa: Rokkadallop mi buokak!

Dasto jorget son alttar guvllui ja lavllo dam bæive kollevta.*)

Særvvegodde: Amen.

4. Epistal. Pappa jorget særvvegodde guvllui ja cækka: **Dam basse epistala (lokkusa) ćalla** j. n. v., ja dastmaŋnel lokkujuvvu dam jage epistal (logus), mi læ asatuvvum dam bæivvai.

Go epistal lokkujuvvu, ēuožžela særvvegodde.

Dai golma alla basi lavllujuvvu epistal maŋnel oanekis salbma. De jorget pappa særvvegodde guvllui ja cækka: „**Dam basse evangelium ćalla** j. n. v. Særvvegodde lavllo: „Ibmel lekus maidnujuvvum su ilolaš sanes diti!“

Dastmaŋnel lokka pappa dam bæive boares evangeliuma. Go evangelium lokkujuvvu, ēuožžela særvvegodde.

Særvvegodde lavllo oskodovdastus-salma.

Sæmما lakai oažžo mænnoduuvvut — gost særvvegodde dam sitta — maidai æra sodnabeivi ja bassebeivi, daddeke nuft, atte dain jegin, go sardne-duvvu dai boares tekstai birra, de i darbašuvvu — ærrebgø dai alla basi — lavllot salma epistal maŋnel ja lokkat evangeliuma.

5. Allamæssos-albma.

6 a. Sardne. Pappa manna sardnestuolo ala ja algata sarne rokkadusain, mi loapatuvvu Aēcē-minain.

Dai golma alla basi ja Kristus albmai-mannambæive lavllujuvvu, ouddalgo teksta lokkujuvvu, okta ješguđege bassai heivolaš salbmaværssa, ouddamærka diti juovlai: „Okt ucca manaš ilolaš,“ daihe: Min bæste odne riegadi“; bæssači: „Han er opstanden, store Bud“; helludagai: „O Lue fra Guds Kjær-

*) Muittatus. Jos basse golmagonagas-bæivve læ sodnabæivve, de adnujuvvu basse golmagonagas-bæive kollektia ja tekstak.

lighed“; Kristus albmai-mannam-bæive: „Det er fuldbragt, den faldne Jord.“

De lokkujuvvu dam bæive teksta, ja sardneduvvu dam birra. Sardne loapatuvvu daina ucca gloriažain:

Gudne lekus Aččai ja Bardnai ja Basse-vuigŋi, gutte læi ja læ ja bisso oktan duotta Ib'melen agalašvuodast ja agalašvutti! Amen.

6 b. Oktasaš girkkorokkus rokkadalljuvvu dastmanŋel juobba goabba lakai dain dast āuovvovaš lagin:

Gæča sido 6 j. n. v.

De āuovvo rokkadus bucci oudast særvegoddest, gæi oudast girko oudastrokkadus læ bivddujuvvum, ja rokkadus dai oudast, gæk gulatuvvujek naittusi*), mi algatuvvu naft sulli: „Min rokkusidamek sisä mi aiggop vela bigjat daid, guđek gulatuvvujek naittusi, namalassi (goalmad, nubbe, vuostas) gärde“ j. n. v., ja de āuovvo rokkadus sin oudast.

Majemusta čoakkana olles buok girkkorokkas dam rokkusi:

„Ačče min, don, gutte læk almin! j. n. v.

Dasto læ aigge gulatet daid dušſefal girkkoi guoskevaš ašid (ouddamærka diti namatuuvvu: dieđeteabme komfarmerijume harrai, rava addaldagai harrai missoni, vaivašidi daihe æra buoredakkes aiggo-mušaidi).

De cælkka pappa:

Vuostaivalddet Hærra buristsivdnadusa! Hærra buristsivdnedifči du ja varjalifči du! Hærra addaši su muođoides āuovggat du bagjeli ja lifči dudnji arb̄mogas! Hærra bajedifči su čalmides du ala ja addaši dudnji rafhe! Amen.

7. Salbma sarne maŋŋel.

*) Dai golma alla basi gulatuvvu naittusi dušſe nubbe bæive.

et er
 duvvu
 ažain:
 asse-
 luotta
Amen.
 idallu-
 dast
 vegod-
 ivddu-
 vvujek
 usida-
 gudek
 iubbe,
 kkadus
 orokka-
 . n. v.
 girkkoi
 dieðe-
 ai har-
 aiggo-
 adusa!
 ði du!
 bagjeli
 ifči su
 Amen.
 oe bæive.

De čuovvo manai gastašæbme, gost dat doaimatus i læk bigjujuvvum daihege særvegodde adnomuša mielde ja bisma miedetemin šadda bigjut æra aiggai. Gastašæbme algatuvvu ja loapatuvvu vuogas salbmaværsain.

Dasto dollujuvvu nuorai gačadæbme, gost dat adnujuvvu. Dat algatuvvu ja loapatuvvu vuogas salbmaværsain.

8. Salbmaværssa basse mallasi ouddal; dam gaskast manna pappa alttar ouddi.

9. Nævvom basse mallasi ouddal. Pappa joget særvegodde guvllui ja cælkka:

„Rakkasæmus Kristus ustebak! Vai di rievtoi ja dokkalažat mattebetet vuostaivalddet dam allagælbolaš sakramenta, de berrebetet di burist mieladek vuollai bigjat, mi dat læ, maid di dast galggabetet oskot ja dakkat. Dai Kristus sani mielde: „Dat læ mu rumaš, mi addujuvvu din oudast,“ „Dat læ mu varra, mi golgatuvvu din oudast suddoidædek andagassi addujubmen,“ galggabetet di oskot, atte Jesus Kristus læ ješ dast su rubmašines ja varaines sakramenta siste, nuftgo sadne čuogja. De vela galggabetet di maidai oskot Kristusa sani mielde: „Suddoidædek andagassi addujubmen,“ atte Jesus Kristus adda digjidi su rubmašes ja varaides nanostussan buok din suddoidædek andagassi addujume ala. Maŋemusta galggabetet di maidai dakkat Kristusa goččoma mielde, go son nuft goččo din cælkeden: „Valddet dam ja borret dam,“ „Jukket buokak dast“ ja „Dam dakket muo muiitem diti.“ Go di nuft oskabetet daid Kristusa sanid ja dakkabetet dam su

goððoma mielde, de di lepet rievtoi guoratallam jeðaidædek ja mattebetet dokkalažžan borrat Kristus rubmaš ja jukkat su varaid suddoidædek andagassi addujubmen. De galggabetet di mai-dai ovtast gitet dam buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus Kristus ače, nuft stuora addaldaga oudast ja rakistet guim guimidædek buttes vai-most ja oktan obba daina basse girkoin adnet jeððitusa ja ilo Hærra Kristusa siste. Dasa addaši digjidi Ibmel Ačče su armos dam sæmma Jesus Kristus, min Hærramek, bokte! Amen.“

De cækka pappa:

Rokkadallop mi buokak!

Altarguosek luottadék cibbidæsek ala, nuft aednagak go čakkek altarjuolge ala. Dak æra altarguosek ja særvegodde ēuožželek ja orruk ēuožžot, dam bodda go Ačče-min ja asatusa sanek lavllujuvvujek.

10. Ačče-min. Pappa jorget alttar guvllui ja lavllo:

Ačče min, don, gutte læk almin! Basotuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus du datto, moft almest, nuft maidai aednam alde! Adde migjidi odna bæive min juokkebæivalaš laibbamek! Ja adde migjidi min velgidæmek andagassi, nuftgo migis andagassi addep min vælgolažaidasamek! Ja ale doalvo min gæččalusa sis! Mutto bæste min bahast erit! Dastgo du læ rika, fabmo ja gudne agalašvutti.

Særvegodde: Amen.

11. Asatusa sanek. Pappa lavllo:
Min Hærramek Jesus Kristus, dam ija, go

allam
orrat
ædek
mai-
min
daga
vai-
adnet
Dasa
emma
nen.“

son bettujuvvui, valdi son laibe*), giti ja doagjali dam, addi su mattajegjidasas ja celki: Valddet dam ja borret dam! Dat læ mu rumaš, mi addujuvvu din oudast. Dam dakket muo muiitem diti!

Nuft valdi son maidai gæra**) ækkedes mallasi maŋnel, giti, addi sigjidi ja celki: Jukket buokak dast! Dat læ dam oðða testamenta gærra mu vara siste, mi golgatuvvu din oudast suddoidædek andagassi addujubmen. Dam dakket, nuft davja go di dam jukkabetet, muo muiitem diti!

12. Juogadæbme. Pappa juogada laibe altargusidi, algededin olgiš gieða bælde, cælkededin ješ guttige:

Dat læ Jesusa duotta rumaš.

Dastmaŋnel juogada son vine sæmما lakai, cælkededin ješ guttige:

Dat læ Jesusa duotta varra.

Dam boddia go juogaduvvu, lavllo særvegodde dam salma: „O Guds Lam uskyldig“ daihe muttom æra altar sakramenta salma.

Juogadæme mannel joget pappa altargusi bællai (ješguðege buolvzagærde vuollai) ja cælkka nafta:

Dat russinavllijuvvum ja bajasčuožželam Kristus Jesus, gutte dal læ addam digjidi su basse oažes ja varas, maina son læ ollasi mak-

*) Muittatus. Dast vuttivalddujuvvu, atte pappa, go son cælkka daid sanid: „valdi son laibe“, valdda diska oktan laibin ja doalla dam gieðastes, dassačigo asatusa sani oudeb osse læ lavlljuvvum.

**) Muittatus. Dam rajest doalla pappa gieðas gæra alde asatusa sāni loapa ragjai.

sam buok din suddoidædek oudast, son nanniši ja bajasdoalaši din dam bokte duotta osko siste agalaš øllemi! Rafhe lekus dinguim! Amen.

13. Gitos-salbma basse mallasi oudast.

14. Gitoskollektta basse mallasi oudast.

Pappa jorget særvvegodde guvllui ja lavlo:

Gittop mi ja rokkadallop!

De jorget son altar guvllui ja lavlo:

Mi gittep du, Hærra, buokvægalaš, agalaš Ibmel, go don dai audogas addaldagaidadguim læk min apasmattam. Dal rokkadallap mi du vaibmolaðesvuða, vai don dai sæmma addaldagaidad bokte nannišik min osko du ala ja dagašik rakisvuða buollen gutteg guimidæmek gaskast, du barnad, Jesus Kristus, min Hærramek, dití!

Særvvegodde: Amen.

15. Hærra buristsivdnadus. Pappa jorget særvvegodde guvllui ja lavlo:

Hærra lekus dinguim!

Særvvegodde: Ja du vuoiṇain!

Pappa: Hærra buristsivdnedifci du ja varjalifci du! Hærra addaši su muoðoides čuovgat du bagjeli ja lifci dudnji arbmogas! Hærra bajedifci su čalmides du ala ja addaši dudnji rafhe!

Særvvegodde, mi čuožžot vuostaivaldda buristsivdnadusa:

Amen.

16. Loapatam-salbma.

17. Loapatam-rokkus Lukkar lokka goarrauvast, dam bodda go pappa orro čibbides alde rokkadallam-skammal alde:

Hærra! Mon gitam du oħba vaimostam,

go don dal læk oapatam munji, maid don datok,
 atte mon galgam dakkat. Væket dal muo, mu
 Ibmelam, du Bassevuoijad bokte Jesus Kristus
 diti, vai mon vurkkim du sane buttes vaibmoi,
 dam bokte oskoi nannijuvvum ja basse ællem-
 gærddai buoreduvvum, ja æleledin ja jamededin
 dast jeððitusam anam! Amen.

Aððe min, don, gutte læk almin! j. n. v.
 Amen Jesus nammi.

Go kommunion i læk, de aei adnujuvvu
 dak ouddalist namatuuvvum bittak, 8ad bitta rajest
 gidda 13ad bitta ragjai; 14ad ja ēuovvovaš bittak
 dalle ēuvvuk 7id bitta maŋnel, dušše atte altar
 sakramenta kollevta sagjai adnujuvvu ēuovvovaš

Kollekta sane birra:

O Hærra Ibmel, almalaš aððe! Mi gittep
 du dam du ačalaš buoredago oudast, go don
 du stuora armostad ja vaibmoladevuodastad
 læk addam migjidi du basse ja audogas sanad,
 man bokte don maidai dabe min lutte čoakkai
 čokkik du kristalaš girkod. Mi rokkadallap
 du vuollegažat: Adde migjidi du Bassevuoijad,
 vai mi gittevaš vaimoiguim dam vuostaivalda-
 šeimek ja gævatifčimek ječaidæmek dam mielde,
 ja alo bajassaddašeimek ja ouddanifčimek kri-
 stalaš oskoi, doivvui ja rakisvutti, ja de maŋ-
 musta šaddašeimek audogassan du aecalaš barne,
 Jesus Kristus, min Hærramek, bokte, gutte

duina ælla ja radðe Bassevuoīŋa oktavuoðast,
okta duotta Ibmel agalašvuodast agalašvutti!

Særvvegodde: Amen.

Fasto-aige ja gukkes bærjadaga adnu-
juvvu kollevta sagjai sane birra ēuovvovaš

F a s t o - k o l l e k t a :

Mi gittep du, Ibmel ačče, go don læk
addam migjidi du aidnoriegadam barnad, Jesus
Kristusa, amas oktage, gutte su ala osko, lap-
put, mutto vai agalaš ællem son oažžo. Mi
gittep du, Jesus Kristus, go don læk guoddam
du basse rubmašad alde buok min suddoid ja
du varainad erit sikkom buok min bagjelduolb-
mamid. Mi gittep du, don gælbolaš Bassevuoigŋa,
go don læk addam migjidi min vaimoi sis-
dam osko, atte æp mi dieðe maidege æraid
audogasvutti ærrebgo dam russinavlljuvvum
Jesus Kristusa. Adde migjidi, o Ibmel, du
armod, vai mi dievaslažat oskušeimek, atte buok
min suddok læk migjidi Jesus Kristusa givse
ja jabmem diti andagassi addujuvvum, ja ēuvge
min nuft du burin Bassevuoīŋainad, atte mi
bæivalažat Jesus jabmem famo bokte erit hæita-
šeimek ain soamesge suddoid, ja atte mi æp
goassege luotaše Jesusa min vaimoinæmek erit,
dassačigo mi oaidnep su ēielggaset agalaš ællem
siste! Dam rokkadallop mi buokak min Hærra-
mek Jesus nammi.

Særvvegodde: Amen.

C. Rokkadallam-bæive-ibmel-balvvalus.

Dam dabalaš algatam-rokkusa ja algatam-salma manŋel čuvvuk kollekta, logus ja allamæssø-salbma, ja de manna pappa sardnestuolo ala.

Gost allamæssø-ibmelbalvvalus dollujuvvu olla-sæbbo lage mielde, æi adnjujuvvu rokkadallambæive suddo-doydastus, kyrie, glòria, epistal-salbma, evan-gelium-lokkam alttar oudast ja oskodovdastus.

Sarne manŋel lokka pappa oktasaš girkkorok-kusa sagjai čuovvovaš

Rokkadallam-bæive rokkusa:

Agalaš, buokvægalas Ibmel, vaibmolaðes, laðes ačče! Mi vaivaš suddogasak loaidastep dal ouddan du muðoi ouddi ja ramedep obba vaimostæmek du valljogas buorrevuða, maid don aigest aiggai, jagest jakkai nuft ačalažat læk čajetam migjidi gidda dam bæive ragjai. Don læk ansaškættes armost ja arkalmastem-vuodast addam migjidi du basse ja audogassan dakke sanad, maina don vela dalge nuft arv-vaset galletak min nælggo sieloid nuftgo daina rievtes almalaš laibin. Don læk ærreb dam valljogasat buristsivdnedam min aigalaš buriguim ja armolažat bæstam min ja dam min rakis vanhem-ædnama ollo hædest ja atestusast, mi muðoi lifci boattam min bagjeli. Buok dam oudast, ja buok oudast, maid don muðoi ačalaš buorrevuðast læk dakkam min vuostai, læge don, min Ibmelæmek, ja du basse namma burist-

sivdneduvvum ja allaget maidnujuvvum agalaš aiggai!

Hærra! Du dagok læk stuorrak; mi sardnop dai birra, vaiko mi æp mate daid lokkat; mi gulatep du buoredagoid ja illodep, go don nuft burist væketak min. Mutto vuoi, mak læp mi, o Ibmel, go don nuft armolažat jurdašak min ala, ja mak læk min dagok, go don anak min nuft alla arvost? Mi ferttip dovdastet ja vaiddet baččaget, atte mi læp aibas dokkimættomak buok du arbmoi, mi, guðek nuft davja læp adnam dam duššalažjan æpge diktam ječaidæmek laiddijuvvut duoðalaš ja duotta jorggalussi. Dastgo mi læp suddodam, Hærra, mi læp suddodam ja mænnodam ibmelmættoset. Mi læp læmaš vuostehagolažak, mi læp bagjeluolbmam du bakkomid ja læp gaiddam du gæinoin erit. Hærra, dudnji gulla vanhurskesvuotta, mutto migjidi min muoðoidæmek hæppanæbme. Min suddok orruk lossadet min alde, min suddok deddek min, min suddok čurvvuk bajas albmai, ja mi hæppanep bajas bajedæmest min čalmidæmek; dastgo min suddok læk šad-dam ædnagen min oivi bagjeli, ja min vælgge læk stuores ja olla gidda albmai. Mi læp galle davja adnam morašlaš hame min suddoidæmek diti rokkadallamin ja čuorvvomin, šuokkemin ja vaiddemin; mutto maid jorggalusa šaddoid læk don dastmaṇnel gavdnam min lutte? Mi ramedep ječaidæmek oskot; mutto rakisuuoða, mantaga min osko læk adnemest dušše jabma

alaš
ard-
kat;
don
mak
jur-
don
vda-
ibas
udék
epge
iotta
erra,
oset.
gjel-
du
kes-
ppa-
alde,
vvuk
mest
šad-
lgge
galle
emek
emin
ddoid
Mi
uoða,
abma

oskon, dovddap mi daðe bahabut uccan luttamek. Mi goðcop jeðaidæmek kristalažžan; mutto man rašse ja hægjo læ min kristalašvuotta, billašuvvam baha suddoin ja bagjelduolbmamin, mai bokte mi dakkap, atte du basse namma bilkkeduvvu olbmu gaskast. Vuoi min, vuoi min, go mi læp nuft suddodam! Don, Hærra, læk gavdnam min værredagoid, ja mi ferttip rievtoi dovdastet, atte mi læp burist ansašam æp duššefal du ocatallamid dam mailmest, mutto maidai dam, mi læ dat bahamus, jabmema ja agalaš dubmitusa. Mutto du namad diti, Hærra, ale rangašt min du moarestad ja ále bagad min du suttostad. Læge migjidi arbmosgas ja armet min bageli. Dastgo mi dietterp, atte du arbmosgasvuodast i læk mikkege loapaíd, ja mi luottep dam vale ala, maid don vurdruk migjidi, atte ik don dato ovtaga suddolaža jabmema, mutto atte son galgga jeðas jorggalet ja ællet. Damditi diktep mi dal min vuollegis rokkadussamek boattet du muoðoi ouddi ja čuorvvop gattavaš vaimoin osko siste: Ačačæmek, mi læp suddodam du vuostai æpge læk dokkalažak goðcjuvvut du mannan; adde andagassi, adde andagassi, laðes ačačæmek, buok min suddoid du aidnorriegadam barnad Jesus Kristus diti! Gæča su gulolašvutti ja ale logatala migjidi min æppegulolašvuoda. Divte su soabatusa boattet migjidi buorren ja adde migjidi, guðek læp su lonestuvvumak, atte mi buokak oažžop

min suddoidæmek andagassi addujume su gilla-muša ja jabmem diti!

Gæča, o Ibmel, armoin du kristalaš girkod bællai, varjal dam ja basot dam du duottavuoðad siste. Divte du sanad sardneduvvut čielggaset ja buttaset ja du sakramentaidad rievtoi doaimatuvvut. Adde du girkkosad vuoiggadlaš balvvalegjid, guðek sikke oapatek burist ja ellek burist. Vuolgt barggid du lagjosad ja rabast osko uvsa buok bakenidi ja Israel olbmuidi. Jurdaš vaibmoladesvuodain du girkod vašalažai ala ja adde sigjidi jorggalæme ællemi!

Doala du suogjalægje giedðad min olbmui ja vanhemædnama bagjel ja min ædnamolbmui bagjel, guðek læk gukken erit ja abe alde. Divte dam buore likkostuvvat min gaskast ja dette buok baha raðid ja buok ibmelmættom mænoid. Varjal ja buristsivned min gonagasa, min dronniga, min kruvnaprinsa ja kruvnaprinsesa ja óbba gonagaslaš vieso, [dam dalaš čoagganam stuoradigge]*), gonagasa raððe-addid ja buok min eisevaldid. Adde sigjidi visesvuða ja Hærra balo vuoiṇa sin alla ammati, vai mi ožušeimek ællet loðkis ja jaskis ællem buok ibmelbalolašvuða ja gudnalašvuða siste!

Erit jorggal mist armolažat buok burist ansašuvvum rangaštusaid, soaðe ja divras aige, garra biega ja hæjos dalkid, dollahæðe ja čace

*) Muittafas. [ ] Nuft gukka go stuoradigge læ čoakest.

vaddo, rottodavda ja æra likkotesvuoda. Adde rafhe ja likko min ædnami ja divte du gudnad vela ain orrot min gaskast, vai oskaldasvuotta ja duottavuotta gavnadæba oktasæsga, vanhurskesvuotta ja rafhe cummastallaba gaskanæsga. Buristsivned jeðguðege su dilest ja su ammatest; buristsivned min gavpugid ja min daloid, min sidaid ja min bargo. Ædnam șaddok ja hæggashaðdok lekusek buristsivneduvvum min lutte, Hærra. Jedðe sin buokaid, guðek gilla-jek atestusa Jesusa nama diti. Hærra, bæste du olbmuidad ja buristsivned sin, guðek læk du arbbe ja obmudak. Læge don jeð dai bucci buoredægje, dai hæðalažai væketægje, dai moraštægji jedðijægje, dai vaivaši oudastmora-štægje, læskai oudastvastedægje ja dai oarbbasi aðce. Jedðe buok jedðimættomid, væket buok væketemid ja armet min buokai bagjeli!

O Ibmel, læge min vaivan suddogasaidi arbmogas. Adde migjidi buok min suddoid andagassi Jesus Kristus, Jesus Kristus diti. Adde migjidi du armod, vai mi duoðalažat gattap min suddoidæmek, alelassi oskop min bæstamek Jesus Kristus ala ja alo șaddadep jorggalusa dokkalas șaddoid, ja adde migjidi, go min ærrodibmo boatta, ilolas ja audogas ærranæme dam mailmest erit. Væket min, min Ibmelæmek ja aðačæmek, amamek mi goassege șatan jorralet suddolas oagjebasvutti ja vajal-dattet armo aige, mutto vai mi alelassi goca-šeimek ja rokkadalašeimek ja rokkis vuoinain

ja ilolaš doaivo siste vuordašeimek min Hærramek ja bæstamek Jesus Kristusa hærvas boattema. Hærra, don golma–oktalaš Ibmel, Aēče, Bardne ja Bassevuoigqa, basse Hærra Ibmel, basse gievras Ibmel, basse vaibmolades bæste, don agalaš Ibmel, gula min rokkadusa ja mærkaš min adnoma! Armet min bagjeli dal ja alelassi! Amen, amen.

Dastmarŋel loapata pappa doaimatusas sardnestuolo alde dabalaš lakai.

Sarne maŋnel lavllujuvvu litania jogo ollaset daihe oaneduvvum lakai. Dam boddia go litania lavllujuvvu, de orro pappa ēbbides alde altarjuolge alde alttar oudast.

Litania maŋnel adnujuvvu ēuovvovaš loapatamkollektá:

Buokvægalas, agalaš Ibmel! Don, gutte læk loppedam du manaidasad, atte jos sin sud-dok lifče vela ruoksadak nuftgo varra, de galggek dak almake řaddat vielggaden nuftgo muotta, ja atte jos si dattuk du jægadet, de ožžuk si navdašet ædnam burid, mi rokkadallap du, arbmøgas ačačæmek, adde migjidi Jesus Kristusa diti buok min suddoid andagassi, ja adde migjidi du Bassevuoijad, vai mi matašeimek bahast erit hæittet ja dakkat buore. Ale divte du vanhurskes moarad boattet min bagjeli, mutto bæste min min vašalažain ja buokšlai hedjin ja vaddoin, ja adde min navdašet du addaldagaidad ja buoredagoidad aldsesad maidnomen ja gudnen, du rakis barnad Jesus Kristus, min Hærramek, hokte! Amen.

De maennoduvvu vela, nuftgo allamæssö-ibmel-balvvalusa dafhost dabalaš læ.

D. Loapatam-kollevtak, mak heiv-vijek ješguðeqlagan dilalašvutti.

Bakeni oudast.

Hærra Ibmel, almalaš ačče! Don, gutte datok, atte buok olbmuk šaddek audogassan ja bottek duottavuoða dovddoi, mi rokkadallap du, vuolbat du duoðaštégjidad gidda ædnám ravidai ja divte sin gulatet du bæstemad sigjidi buokaidi, guðek læk čokkamen sævdnjadasa ja jabinem suoivvan siste, vai min vieljak bakeni gaskast ramedifče du nama ja vagjolifče mingum du čuovggasa siste, Jesus Kristus, du rakis barnad, min Hærramek, bokte! Amen.

Israel oudast.

Vanhurskes ja vaibmolaðes Ibmel! Don, gutte læk addam du garra duomoidad boattet Israel bagjeli ja læk biðgim du olgusvalljiju-vum albmugad birra buok ædnam mietta dam æppe-osko diti, mi rokkadallap du, valde gok-časa du albmugad čalmin erit, vai si oskoin gæčaše bajas su guvllui, gæn si læk rettim, ja jovsaše loppadusaid, mak addujuvvujegje vanhemidi, Jesus Kristus, du rakis barnad, min Hærramek, bokte! Amen.

Siske-miſſon oudast.

Vaibmoladæs Ibmel, min Hærramek Jesus Kristusa aćće! Don, gutte ik dato ovtagé sud-dogasa jabmema, mutto atte son galgga jorg-galet ječas ja ællet, mi rokkadallap du, gæða armoin du kristalaš særvvegoddad hæðe bællai, oca dam lappum, doalvo dam erit agju-juvvum ruoktot, čana dam cuvkkijuvvum ja nanne dam raše, du basse nammasad rabmen ja gudnen, du rakis barnad, Jesus Kristus, min Hærramek, bokte! Amen.

E. Manai gasta girkost.

Maŋnelgo algatam-salbmaværssa læ lavllujuvvum, cækka pappa:

Lægo manna sidast gastašuvvum?

Jos manna i læk sidast gastašuvvum, de cækka pappa naft:

Rakis kristalažak!

Dadæmielde go suddo læ boattam mailbmai ovta olbmu bokte ja jabmem suddo bokte ja jabmem čaðabakki buok olbmuidi, dainago si buokak suddodegje, de læ dubmitus boattam buok olbmu bagjeli dam ovta olbmu jorralusa bokte. Damditi læp mi maidai buokak luondostæmek moare manak, ja mist vaillo Ibmel gudne. Mutto nuftgo dak ædnagak læk šaddam suddogassan dam ovta olbmu æppegulolašvuoda

Jesus
sud-
jorg-
gæða
bæl-
agju-
m ja
bmen
, min

lujuv-
aelkka

lbmai
te ja
go si
attam
alusa
luon-
Ibmel
ddam
vuoda

bokte, nuft galggek maidai dak ædnagak ȿaddat vanhurskesen dam oyta, Jesus Kristus ȿulolas-
vuoda bokte. Dastgo nuftgø suddo læ raðdim
jabmem siste, nuft galgga maidai arbmo raðdit
vanhurskesvuoda bokte agalaš ȿellemi Jesus
Kristus, min Hærramek, bokte, gutte addujuvvui
dokko min bagjelduolbmami diti ja bajasčuo-
žaldattujuvvui min vanhurskesen dakkujume
varas.

Mutto vai mi ožušeimek rievte ja bæssam-
vuoda dam Ibmel arbmoi, de læ min Hærra
Kristus asatam dam basse gasta, oððasistriegá-
dæme ja oðasmattujume lavgo, mi dakkujuvvu
Bassevuoinja bokte. Dastgo gasta i læk butta-
stus oaže buttesmættomvuodast erit, mutto buore
oamedovdo litto Ibmelin Jesus Kristus bajas-
čuožželæme bokte. Dam varas nabbo dalle,
vai dat manna (dak manak), gutte læ (guðek
læba, læk) sakkanam suddo siste ja riegadam
værredago siste, ožuši (ožušeiga, ožuše) oaidnet
Ibmel rika, man sisu min Hærramek Jesus ješ læ
cælkam, atte i oktage mate bæssat, muðoigo son
riegad oððasist ȿacest ja vuoiast, de aiggop mi
dal min Hærramek Jesus nammi valddet dam
(daid) dam basse gasta bokte su oskolaš girkkoi,
vai dat (dak) nuftgo su rubmaša latto (lattok)
oažžo (oažžoba, ožžuk) oase su audogasvuodast.

Gullop mi Ibmel sane ja gočcom dam basse
gasta harrai.

Min Hærra Jesus Kristus cælkka Matteus
lutte gavce goalmad logad kapittalest:

Munji læ addujuvvum buok fabmo almest ja ædnam alde. Vulgget damditi ja dakket buok olbmuid mattajægjen, gastašedinædek sin Åce ja Barne ja Bassevuoin̄a nammi ja oapatedinædek sin doallat buok dam, maid mon læm digjidi gočcom! Ja gæča, mon læm dinguim buok beivið gidda mailme loapa ragjai.

Mærkašæbme ruossamærkain.

Vuostaivalde basse ruosa mærka sikke du gallosad ja du raddasad duodaštussan dam ala, atte don galgak oskot· dam russinavllijuvvum Hærra Jesus Kristus ala.

Rokkadallop mi buokak!

Buokvægalas, agalaš Ibmel, min Hærramek Jesus Kristusa ačce! Mi čuorvvop dudnji dam mana (dai manai) oudast, gutte rokkadalla (guðek rokkadallaba, rokkadallek) du gasta addaldaga odðasistriegadæbmai ja agalaš ællemi. Hærra, vuostaivalde su (sodno, sin)! Ja nuftgo don læk cælkkam: Rokkadallet, de digjidi addujuvvu! Occet, de di gavdnabetet! Goalkoteket, de digjidi rabastuvvu! de adde dal dasa (daidi), gutte rokkadalla (guðek rokkadallaba, rokkadallek), du addaldagaidad, ja rabast sudnji (sodnoidi, sigjidi) uvsa, gutte goalkota (guðek goalkotæba, goalkotek), vai son matta (soai matteba, si mattek) oažžot dam agalaš buristsivdnadusa dam almalaš lavgost ja arbbit du rika, maid don læk loppedam migjidi buokaidi min Hærramek Jesus Kristus, bokte!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Gullopp mi dam basse evangeliuma, maid
Markus čalla:

Ja si bukte ucca manačid Jesus lusa, vai son
guoskatifci daidi; mutto mattajægjek ſiggogotte
sin, guðek gudde daid ouddan. Mutto go
Jesus dam oini, de moaratuvai son ja celki
sigjidi: Diktet ucca manačid boattet mu lusa
ja allet hette sin! Dastgo Ibmel valddegodde
gulla daggaražaidi. Duoðai cælkam mon digjidi:
Gutte i vuostaivalde Ibmel valddegodde nuftgo
ucca manaš, son i galga eisigen boattet dam
sisa. Ja son valdi daid sallasis ja bijai gie-
ðaides dai ala ja buristsivdnedi daid.

De aiggop mi dam sæmma buristsivdnadussi
væketet maidai dam ucca manača (daid ucca
manačid) min duodalaš rokkadusainemek Ibmeri:

Dal bigjujuvvu gietta mana oaive (manai
oivi) ala.

Åcče min, don, gutte læk almin! Baso-
tuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus
du datto, most almest, nuft maida ædnam alde!
Ådde migjidi odnabæive min juokkebæivalaš
laibbamek! Ja adde migjidi min velgidæmek
andagassi, nuftgo migis andagassí addep min
vælgolažaidasamek! Ja ale doalvo min gæčča-
lusa sis! Mutto bæste min bahast erit! Dastgo
du læk rika, fabmo ja gudne agalašvutti.

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

De loaidastuvvu lagabuidi gasta littai manain
daihe juokke manain sierra, jos dak læk ænebuk.

Pappa cælkka:

Ibmel varjalifči du sisamannam ja olgus-mannam dalačest ja agalaš aiggai!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Mana namma jerrujuvvu.

Pappa: N. Biettalakgo don bærgalagast ja buok-su dagoin ja buok su mænoin?

Dat, gutte guodda mana: Biettalam.

Pappa: Oskokgo don Ibmel Ače ala, buok-vægalaža, alme ja ædnam sivdnedægje? Oskom.

Oskokgo don Jesus Kristus ala, Ibmel aidnoriegadam barne, min Hærra, gutte sakkani Bassevuoinqast, riegadi nieidast Mariast, givse-duvvui Pontius Pilatus vuolde, russinavllijuvvui, jami ja havddaduvvui, vuolas manai helveti, goalmad bæive jabmi lutte bajasčuožželi, albmai bajas manai, čokka Ibmel, dam buokvægalas ače, olgiš gieda bælde, gost son fastain galgga boattet dubmit ellid ja jabmid? Oskom.

Oskokgo don Bassevuoinja ala, basse ok-tasaš girko, basse olbmui særvevuoda, suddoi andagassi addujume, oaže bajasčuožželæme ja agalaš ællem*)? Oskom.

Datokgo don dam osko ala gastašuvvut?
Datom.

Pappa gqaivvo giedaines golma gærde čace mana oaiive ala ja cækka:

N. Mon gastašam du Ače, ja Barne,
ja Bassevuoinja nammi.

*) Muittatus. Oska-dovdastusa oažžo pappa cækket jogo dam dast čallujuvvum lakai, daihe nuftgo čallujuvvum muttomest dain asatuvvum oappogirjin daihe boares altargirjest (gæča gonagaslás asatusa 25^{ad} oktoberest 1870, nubbe bitta).

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Dal bigjujuvvu ristašam-gapper mana oaine
ala, ja pappa cækka giedas bagjeli bijadedin:

Dat buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus
Kristus ačče, gutte dal læ du oððasist riega-
dattam čace ja Bassevuoiqa bokte ja læ addam
dudnji andagassi buok du suddoid, son nanos-
mattaši du su armoines agalaš ællemi!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Pappa: Rafhe lekus duina!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen*).

Maŋnelgo manna (manak) nuft læ (læba, læk)
gastašuvvum, cækka pappa:

Maidnujuvvum lekus Ibmel ja min Hærra
Jesus Kristus ačče, gutte su stuora vaibmo-
laðesvuodas mielde læ min oððasist riegadattam
ælle doivvi Jesus Kristus bajasčuožželæme
bokte jabmi lutte!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Pappa ristvanhemidi:

Di rakis kristalažak, guðek lepet dam mana
(dai manai) ristvanhemak, di galggabetet læt
duodaštægjek, atte dat manna læ (dak manak
læba, læk) gastašuvvum dam basse golma-
oktalašvuða nammi. De galggabetet di maidai
muittet dam (daid) Ibmel oudast din rokkadu-
saidædek siste, ja jos nuft dapaturvva, atte vanhe-
mak jabmek, ouddalgo dat manna ſadda (dak

*) Muittatus. Jos maidai sidast gastašuvvum manak
sæmما aige ouddan buktujuvvujek, de mænnoduvyu
vela, nuftgo asatuvvum læ 41^{ad} sidost sidagasta gir-
kost nannijume harrai; gæča loapatam-mærredæme 45^{ad}
sidost.

manak ſaddaba, ſaddek) jierme akkai, de galgga-
betet di doaimatet dam (daid) oapatuvvut kristalaſ
manna-oppui, jos di lepet dam baikest, vai dat
manna matta (dak manak matteba, mattek), go
dat bajasſadda (dak bajasſaddaba, bajasſaddek),
bissot Kristus siste, nuftgo dat dal læ (dak dal
læba, læk) gasta bokte gilvvujuvvum su sisa.

Rafhe lekus dinguim!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Jos gasta i doaimatuvvu sämma aige go oktasas
ibmelbalvvalus, de gulat pappa dam rafhesavaldaſa
sagjai Hærra buristsivdnadusa, ja gastaſebme alga-
tuvvu ja loapatuvvu maidai dalle salbmaværſain,
nuftgo dalle go dat doaimatuvvu sämma aige go
ibmelbalvvalus.

F. Sidagasta.

Go muttom manna davda daihe skibasvuodža
daihe guđege æra dokkijægje aſe ditı gastaſuvvu
sidast, de algatuvvu ēuovvovaſ rokkusin:

O Hærra Jesus Kristus! Dam mana buk-
tep mi dudnji du jéčad sane mielde ja rokka-
dallap du, vai don vuostaivaldaſik dam ja
addaſik dam ſaddat kristalažjan! Amen.

Daihe oanekæbbut:

O Hærra Jesus! vuostaivalde dam mana!

De goivvujuvvu golma gærde ēacce mana oaive
ala dai saniguim:

N. (mana namma). Mon gastaſam du
Ače, ja Barne, ja Bassevuoīa nammi.
Amen.

Gasta manŋel:

Dat buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus Kristus ačče, gutte dal læ du oððasist riega-dattam ēace ja Bassevuoīja bokte ja læ addam dudnji andagassi buok du suddoid, son nanos-mattaši du su armoines agalaš ællemi!

Ačče min j. n. v.

Jos pappa doaimata sidagasta, de oažžo son, jos aigge læ, mænnodet sæmما lakai go dalle, go son girkost gastaša; mutto i adnujuvvu sardnom ristvanhemidi ige gasta-nævvom, ja son algat dai saniguim: „Gullop mi Ibmel sane ja goččom dam basse gasta harrai“ j. n. v., ja son oažžo algatet rokkadusain su ječas saniguim.

G. Sidagasta nannijubme girkost.

Pappa: Lægo manna sidast gastašuvvum? Læ.
Gi læ gastašam mana?

Lægo son gastašuvvum ēacin? Læ.

Lægo son gastašuvvum Ače ja Barne ja Bassevuoīja nammi? Læ.

Ibmel varjalifči du sisamannam ja olgusman-nam dalačest ja agalaš aiggai!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Mana namma jerrujuvvu.

Pappa: N. Biettalakgo don bærgalagast ja buok su dagoin ja buok su mænoin?

Dat, gutte guodda mana: Biettalam.

Pappa: Oskokgo don Ibmel Ače ala, buok-vægalaža, alme ja ædnam sivdnedægje? Oskom.

Oskokgo don Jesus Kristus ala, Ibmel aidnoriegadam barne, min Hærra, gutte sakkani

Bassevuoīqast, riegadi nieidast Mariast, givse-duvvui Pontius Pilatus vuolde, russinavllijuvvui, jami ja havddaduvvui, vuolas manai helveti, goalmad bæive jabmi lutte bajasčuožželi, albmái bajas manai, čokka Ibmel, dam buokvægalaš ače, olgiš giedja bælde. gost son fastain galgga boattet dubmit ellid ja jabmid? Oskom.

Oskokgo don Bassevuoīqala, basse okta-saš girko, basse olbmui sərvvevuoda, suddoi andagassi addujume, oažje bajasčuožželæme ja agalaš ællem?*) Oskom.

Rakis kristalažak! Daðemielde go dat manna læ ouddal juo gastašuvvum čacin Ače ja Barne ja Bassevuoīqala nammi, de æp mi dato eisige su fastain gaštašet, mutto mi aiggop gittet min Hærramek ja Ibmelæmek, gutte læ valddam su arbmosis Jesus Kristus bokte, ja dast Ibmel viesost nanostet ja duoðaštet, atte son læ ožžom rievtes kristalaš gasta Ibmel sane ja goččom mielde, ja atte sust læ Bassevuoīqala oktan suddoi andagassi addujumin agalaš ællemi.

Ibmel sadne ja goččom læ, maíd min Hærra Kristus cækka Matteus lutte gavce goalmad logad kapittalest:

Munji læ addujuvvum buok fabmo almest ja aednam alde. Vulgget damditi ja dakket buok olbmuid mattajægjen, gastašedinædek sin Ače ja Barne ja Bassevuoīqala nammi ja oapateninædek sin doallat buok dam, maid mon

*) Muittatus. Oskodvdastusa lokkama harrai orro dat famostes, mi læ asatuvvum muittatusa siste 38^{ad} sidost.

læm digjidi goðcom! Ja gæða, mon læm din-
guim buok beivid gidda mailme loapa ragjai.

Gullop mi vela ain dam basse evangeliuma,
maid Markus ðalla:

Ja si bukte ucca manaðid Jesus lusa, vai
son guoskatifci daldi; mutto mattajægjek Ȑiggo-
gotte sin, guðek gudde daid ouddan. Mutto
go Jesus dam oini, de moaratuvai son ja celki
sigjidi. Diktet ucca manaðid boattet mu lusa
ja allet hette sin! Dastgo Ibmel valddegodde
gulla daggaražaidi. Duoðai cælkam mon digjidi:
Gutte i vuostaivalde Ibmel valddegodde nuftgo
ucca manað, son i galga eisigen boattet dam
sisa. Ja son valdi daid sallasis ja bijai gie-
ðaides dai ala ja buristsivdnedi daid.

De aiggop mi dal duoðalaš rokkadusain
anotet, vai dat manna alo bisuši Hærra lutte
ja anaši su buristsivdnadusa.

Dal bigjujuvvu gietta mana oaive (manai
oivi) ala.

Ačče min, don, gutte læk almin! Baso-
tuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus
du datto, moft almest, nuft maida ædnam alde!
Adde migjidi odnabæive min juokkebæivalaš
laibbamek! Ja adde migjidi min velgidæmek
andagassi, nuftgo migis andagassi addep min
vælgolažaidasamek! Ja ale doalvo min gæč-
čalusa sis! Mutto bæste min bahast erit!
Dastgo du læ rika, fabmo ja gudne agalašvutti.

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Pappa, giedas bagjeli bijadedin:

Dat buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus Kristus ačče, gutte læ du oððasist riegadattam ēace ja Bassevuoinja bokte ja læ addam dudnji andagassi buok du suddoid, son nanosmattaši du su armoines agalas ællemi!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Pappa: Rafhe lekus duina!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Pappa: Maidnujuvvum lekus Ibmel ja min Hærra Jesus Kristus ačče, · gutte su stuora vaibmoladeſvuodas mielde læ min oððasist riegadattam ælle doivvui Jesus Kristus bajasčuož-želaeme bokte jabmi lutte!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Pappa ristvanhemidi: Di rakis kristalažak, guðek lepet dam mana (dai manai) ristvanhemak, di galggabetet læt duodaštægjek, alte dat manna læ (dat manak læba, læk) gastašuvvum dam basse golma-oktalašvuða nammi. De galggabetet di maidai muittet dam (daid) Ibmel oudast din rokkadusaidædek siste, ja jos nuft dapatuvvva, alte vanhemak jabmek, ouddalgo dat manna šadda (dak manak šaddaba, šaddek) jierme akkai, de galggabetet di doaimatet dam (daid) oapatuvvut kristalaš manna-oppui, jos di lepet dam baikest, vai dat manna matta (dak manak matteba, mattek), go dat bajasšadda (dak bajasšaddaba, bajasšaddek), bissot Kristus siste, nuftgo dat dal læ (dak dal læba, læk) gasta bokte gilvvujuvvum su sisa.

Rafhe lekus dinguim!

Ristvanhemak ja lukkar: Amen.

Jos fidno i doaimatuvvu sämma aige go oktasaš ibmelbalvvalus, de gulat pappa dam rafhesavaldaga sagjai Hærra buristsivdnadusa.

Go æmbo manak oktanaga ouddandivvujek sidagasta nannijume diti, de dakkujuvvujek vuost jes guðge Mannai sierra dak asatuvvum gaðaldagak sidagasta ja biettalæme ja osko birra. Dak æra bittak bajaslokkujeck dastmañqel dußse ovta gærde buok manai bagjel („dat manna“ sagjai lokkujuvvu „dak manak“) ærreb dai sani: „Dat buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus Kristus aðce“ j. n. v., mak gieda bagjeli bigjujumin celkkujuvvujek jes guðge mana bagjel.

Go sidast gastašuvvum manak ouddandivvujek sidagasta nannijume diti oktan daggar managuim, guðek galggek gastašuvvut, de mænnoduvvu vuost dai gastaškættes managuim dam sin harrai mærreduvvum lakai dai sani ragjai: „Rafhe lekus duina! Amen.“ De mænnoduvvu dai sidast gastašuvvum managuim, nuftgo dam bittast læ mærreduvvum; daddeke i darbašuvvu lokkat dam guokte bitta: „Ibmel sadne ja góðom læ“ j. n. v. ja: „Gullof mi vela ain dam basse evangeliuma“ j. n. v. dai sani ragjai: „anaši su buristsivdnadusa.“ Buok manai bagjel oktanaga lokkujuvvu manjemusta maidnom: „Maidnujuvvum lekus Ibmel ja min Hærra Jesus Kristus aðce“ j. n. v. ja sardnom ristvanhemidi.

H. Komfarmerim.

Dam bæive, mi læ komfarmerimfidnoi mærreduvvum, galggek komfarmantak, ouddalgo ibmelbalvvalus algga, valddet daid sigjidi mærreduvvum sajid girkost.

Go salbma sarne maŋŋel læ lavllujuvvum, daihe — jos komfarmantai logo diti sardne i dollujuvvu — go oskodovdastus læ lokkujuvvum, daihe — gost ibmelbalvalus doaimatuvvu dam oanekæbbo lakai — go salbma epistal maŋŋel læ layllujuvvum, de lavllujuvvu vuostas værssa dam salmast: „I Jesu Navn skal al vor Gjerning ske“ daihe muttom æra salbmaværssa, ouddamærka diti: „Dam bæive divte sivdnedum“, ja dastmaŋŋel loaidasta pappa goarra-aksi ja algat obba fidno sarnin vuogas čalasane birra.

Dastmaŋŋel dollujuvvu nuorai gačadæbme nuft, atte komfarmantak bessek čilggit dam kristalaš osko oaivve-gappalagaid min girko manna-oapo mielde. Juokke komfarmanta oažžo ucceμusat ovta gačaldaga. Gačadæbme i galga bistet nuft guukka, atte dai nuorai ja særvvegodde darkkelvuotta daggo bokte uccana. Pappa loapata gačadæme rokkadusain.

Pappa manna dastmaŋŋel alttar ouddi, komfarmantak čoagganek, nuft aednagak go čækkek, altarjuolge birra, ja dak guokte vuostaš værsa dam salmast: „Mon læm bestum, ostujum“ daihe muttom æra salbma lavllujuvvu, ja de jorget pappa komfarmantai guvllui ja cælkka:

Rakis komfarmantak! Dam kristalaš osko ala lepet di gastašuvvum, dam kristalaš oskoi lepet di oapatuvvum. Ibmel dagaši su Basse-vuoīas bokte dam osko ællen din vaimoi sisä, vai di vuollegaš duodalašvuotain dal matašeidek dam dovdastet Ibmel ja særvvegodde oudast!

Komfarmantak luoittadek čibbidæsek ala altarjuolge ala, ja pappa jærra dastmaŋŋel ješguðestge namatedin su nama:

N. N. Biettalakgo don hærgalagast ja buok su dagoin ja buok su mænoin?

Komfarmanta: Biettalam.

Oskokgo don Ibmel Ače, Barne ja Basse-vuoīja ala? Oskom.

Aigokgo don Ibmel armo bokte bissot dam du gaſtalittod siste du audogas loapad ragjai? Aigom.

Go dai gačaldagai ala læ vasteduvvum, de cækka pappa:

De adde munji gieđad dam ala!

Dastmaŋŋel rokkadalla son gieđa bagjeli bigjujumin:

Dat golma-øktalaš Ibmel, gutte læ valddam du su mannanes dam basse gasta siste ja dak-kam du agalaš øllem arbolažžan, son bajasdoolaši du dam du gasta armo siste gidda du maŋemuš boddha ragjai! Son addaši dudnji bissovašvuoda du osko siste, du sillui audogas-vuottan! Amen.

Ješgudege buolvagærde manŋŋel cækka pappa daidi komfarmerijuvyumiði:

Rafhe lekus dingim!

Go læ nuft mænnoduvvum buok komfarmantai-guim, de oažžo salbma lavllujuvvut, ja de doalla pappa, čuožžot jogo alttar oudast daihe goarra-uvsast, sarne su ječas saniguim ja loapata čuovvovaš rokkusin: *)

Buokvægalaš, arkalmaste Ibmel, min Hærra Jesus Kristus ačče! Don, gutte du Basse-vuoījad bokte algatak ja ollašuttak dam buore dago min siste, mi gittep du, godon læk daid

*) Muittatus. Jos pappa čuožžo alttar oudast, de cækka son, ouddalgo rokkadallagoatta, daid sanid: „Rokkadallop mi buokak!“ ja lokka rokkusa, manŋŋelgo son læ jorgetam alttar guvllui. Aččemin manŋŋel gulatuvvu buristsivdnadus sæmma lakai go dabalaš allamæssobimelbalvvalusast.

nuoraid oððasist riegadattam dam basse guesta
 siste ja læk sin bajasčuvggim du sanad bokte,
 nuft atte si dal mattek dovdastet du armo Kri-
 stus siste. Mi rokkadallap du, ollašutte dam
 buore dago, maid don læk algatam sin siste,
 ja oapat sin ain buorebut dovddat dam bestu-
 jume, maid don læk migjidi rakadam du aid-
 noriegadam barnad siste. Si læk rašek, nanos-
 matte don sin du famoinad. Si galgcek mannat
 varalaš mailme čađa, laiddé don sin du rađad
 mielde. Si šaddek mangašlai gæččalusaidi šad-
 dat, væket don sin soattat ja vuottet. Jeđđe
 sin buok hæđe ja gæččalusa siste du Basse-
 vuoiqad jeđđitusain, ja adde sin gocct ja rokka-
 dallat ja viššalet biemo valddet du sanestad
 ja dain basse ækkedes mallasin, nuft atte si
 vuoiqá bassendakkjume siste šaddaše buok du
 oskolažaiguim rakistet ja buok mailme oudast
 sani ja dagoi siste dovdastet du oktan du
 barnin ja Bassevuoiqain! Amen.

Ačče min j. n. v.

De cækka pappa:

Vuostaivalddet Hærra buristsivdnadusa!

Hærra buristsivdnedifči du j. n. v.

Komfarmerimfidno loapatuvvu salmain ja daina
 dabalaš loapatam-rokkusin.

Gost mærreduvvu daihe šadda mærreduvvut,*)
 atte gačadæbme galgga dollujuvvut səemma aige go

*) Muittatus. Arvvalus dam harrai dakkujuvvu sərvve-
 godde dalo-isedi stemmema bokte dam lakai ja dai

allamæssø - daihe ækkedes - ibmelbalvvalus muttom sodnabæive komfarmerimbæive ouddal, dollujuvvu gačadæbme manjøl salma sarne manjøl, algatuvvu salbmavversain ja ouddasarnačin ja loapatuvvu papa rokkusin ja oanekis salmain; de ēuovvo dabalaš kollekta, ja ibmelbalvvalus dollujuvvu vela gidda loapa ragjai. Jos gačadæbme dollujuvvu sæmma aige go ækkedes ibmelbalvvalus, de æi darbašuvvu sardne ja salbma sarne manjøl.

I. Ripparokkusak.

I.

Hærra Jesus, mu bæstam! Don, gutte du basse sanad siste læk cælkkam buok gattavaš suddolažaidi du armod ja arkalmastemad, mon vaivan, varnotes olmuš boadam dal losidattujuvvum oamedovdoin du lusa ja dovdastam dudnji mu suddoidam, mak læk ænebuk, go atte dák mattek lokkujuvvut, ja rokkadalam du vuolle-gažat: Rakis Hærra Jesus, čoavde muo buok mu suddoin luovos ja ale jurdaš šatan goassege dai ala agalaš aiggai, basa mu suddolaš sielo du hasse varainad ja adde muo armo gavdnat du muođaidad oudast. Ja nuftgo mòn dal du basse nammi, du balvvalægje gieda bokte, datom addet ječčam čovddujuvvut buok mu suddoinam, de rokkadalam mon du, mu hærram ja bæstam:

---

visubut namatuvvum mærredemi mielde, mak gavdnujek gonagaslaš asatusast 11^{ad} oktoberest 1873 girkkosalbma-girje lonotæme harrai.

Læge don ješ du balvvalægjad sane mielde ja nanne dam du Bassevuoinjad bokte mu vaimost, ja divte munji šaddat, atte mu oamedovddo but-testuvvu ja mu siello jeðdijuvvu ja gievras-mattujuvvu du armo bokte. Dam addašik don munji, Hærra Jesus, mu bæstam, du divras varad diti! Amen.

II.

O Hærra, basse Ibmel! Gæča armoin mu bællai ja čajet munji vaibmoladeſvuoda. Dastgo mon ferttim dovdastet du muođoi oudast, atte mon læm suddodam mangagærddasažat du vuostai, sikke dagoi siste, maiguim mon maidai olbmui oudast læm hæppaſttag du basse nama, ja vela æmbo siskaldas, mielderiegadam čuov-gatesvuoda bokte, æppe-osko, æppadusa, dor-votesvuoda, gierddamættomvuoda, ješrakisvuoda, buttesmættom halo, gađašvuoda ja æra daggar-lagaš ibmelmættom mænoi bokte, maid don, Hærra Ibmel, oainak mu lutte sagga buorebut, go mon ješ satam. O Hærra, mon gađam mu suddoidam, ja dat dakka munji yaimolaš bakčasa, go mon nuft læm bagjelduolbmam du bakkomid ja moraštattam du buore Bassevuoin ja duolvvadam mu oamedovddom. Mutto mon oskom, atte Jesus Kristus, duotta Ibmel ja olmai, læ, havvadattum maidai mu bagjelduolbmami diti ja cuvkkijuvvum mu værredagoi diti, atte ran-gaſtus oroi su bagjelist, vai mon anašim rafhe, ja atte dalkas læ munji su havi siste. Jesus

diti, sæste muo ja ale rangašt muo, nuftgo mon læm ansašam. Jesus diti, adde munji buok mu suddoid andagassi! Divte muo gullat sane dust buok mu suddoidam armolaš andagassi addujume birra, ja adde muo dam oskot ja dam adnet mu vaibmom siste agalaš jeðditussan. Oðas-matte bissovaš vuoiŋa mu siste ja čale du bakkomidad mu vaimo sis, amam mon šat æmbo suddodet du vuostai, mutto vai mon balvvalifčim du mu vaibmom halidusa mielde bassevuoda ja vanhurskesvuoda siste buok mu ællem-beividam. Hærra, armet mu bagjeli! Amen.

III.

O Hærra Ibmel, mu bestujubmam Ibmel! Mon čuorvom dudnji čiegjalasast: Adde anda-gassi, adde munji buok mu suddoid andagassi! Dastgo du vuoiŋa muitot muo, ja mu vaibmo guoddal muo, ja mon ferttim cækket gat-tamušain ja hæppanemin: Mon læm suddodam du vuostai, mu Ibmelam, imge læk dokkalaš goččujuvvut du mannan. Mon galgašim rakistet du obba vaimostam, sielostam ja mielastam, mutto don læk gavdnam mu lutte æmbo hæpad-laš æppe-oskost ja æppegulolašvuodast ja halidusast ječčam gudne maŋŋai, maid don vašotak. Mon galgašim rakistet mu lagamužžam nuftgo ješ ječčam, mutto mon læm læmaš loikas rakis-vuoda siste ja manga gærde vela bavčagattam ja vhagattam mu vielljam, gutte lælonestuv-

vum Kristusa divras varai bokte. Hærra, jos don datok rievte ouddi mannat muina, de im mon mate vastedet ovtagé sane duhat vuostai, jos don datok logatallat bagjelduolbmamid, gi matta dalle bissot?

Mutto im mon dieðe guðege æra lusa mannat go du lusa, mu bestujubmam Ibmel. Mon boðam, dainago mon læm gullam du audogas evangelium, ja rokkadalam du: Armet mu bagjeli. Ale muite mu suddoid, mutto du arkalmastemad Kristus siste. Mon læm dievva suddost ja buttesmættomvuodast, mutto son læ guoddam buok mu suddoid, mon læm ašalaš rangaštussi ja dubmui, mutto son læ gillam rangaštusa, ja duobmo læ boattam su bagjeli. Divte su ansašeme boattet munji buorren, garvot muo varnotes suddolaža su vanhurskesvutti, cælke munji su diti: Læge dorvolaš, du suddok læk dudnji andagassi addjuvvum! Ja gievrasmatte mu vaibbam sielo du Bassevuoinjad bokte, vai mon matam oskot sane, maid mon gulam, ja vurkkit dam vaibmosam nuftgo du sane munji, ja oažžot jeððitusá ja rafhe dast ja agalažat maidnot du, dainago don læk sagga arvas andagassi addet sigjidi, guðek jorggalek ječaidæsek du lusa.

O Hærra Ibmel, adde munji mu ædnag suddoid andagassi, vai mon matam rakistet du saggarakkan ja juokke lakai mænnodet rakisvuoda siste. Adde muo mu vaibmom dattomuša ja halidusa mielde eritjabmet buok sud-

dolaš mænnodæmest ja vagjolet du ċalmi oudast
 buttesvuoda ja vanhurskesvuoda siste. Væket
 muo dam suddo vuostai, mi læ munji bahamus,
 ja adde munji njuoras oamedovdo buok dingai
 siste, dastgo mon dieđam, atte du lutte læ
 andagassi addem, vai olmuš galgga dust ballat.
 O Hærra, arvosmatte mu sielo, ja daga muo
 bassen, gievrran ja ilolažjan. Valde must erit
 buok, mi ærota mu Jesus njalgga særsvvevuo-
 ðast sakramenta siste, ja adde muo varnotes,
 dokkalašmættom suddolaža bissot su siste ja
 su mu siste agalaš ællemi. Hærra, armet mu
 bagjeli! Amen.

IV.

Mon vaivan suddogas dovdastam dudnji,
 o Ibmel, atte im mon læk duššefal sakkanam
 ja riegadam suddo siste, mutto mon læm maidai
 obba mu ællem-aiggam davja ja manga lakai
 moaratuttam du, mu Hærram ja mu Ibmelam,
 jurddagi, sani ja dagoiguim, nuft atte don buok
 vuoiggadvuodain matašik hilggot ja dubmit muo
 agalaš aiggai. Dat dakka munji vaimo bakčasa,
 ja mon balam ja suorgganam du garra van-
 hurskesvuodast ja dam agalaš jabmemest, ja
 mon gavnam, atte suddo læ mu stuoremus
 vašalaš, gæn mon berrim vašotet juokke lakai,
 nuft gukka go mon ælam. Ja dađemielde go
 don, arbmosgas Ibmel, addak munji ain dalai-
 aige ja dile muittat du ačalaš vaimod dam
 mielde, maid don læk loppedam du arbmosanad

siste, de bataram mon dal du stuora vaibmolaðesvutti ja rokkadalam du, rakkasæmus aðaðcam: Jesus Kristus, du aidnoriegadam barnad ja mu vielja diti, gutte lær jabmam mu suddoi diti ja bajasčuožželam mu vanhurskesvuða varas, adde munji andagassi buok mu suddoid osko bokte, mi addujuvvu munji siskemuš vaibmoi ja lasetuvvu Bassevuoīqja bokte!

Dam mu oskom vela æmbo nannim diti aigom mon dal vuostaivalddet mu Hærram Jesus Kristus duotta rubmaš ja vara sakramenta siste ja rokkadalam ðamdit, rakis Hærra Ibmel, vai don du balvvalægjad bokte cælkašik munji buok mu suddoid andagassi. Mon vaivas suddogas aigom maidai mielastam andagassi addet buokaidi, guðek ležžek mu vuostai dakkam, ja bæivalažat æmbo ja æmbo viššalet barggat duotta ibmel-balolašvuða ala. Dasa væket muo, o Ibmel, min Hærramek Jesus nammi! Amen.

V.

Rakis Hærra Ibmel! Mon læm vaivan, suddolaš olmuš ja læm ollo gerdid rikkom du vuostai jurddagi, sani ja dagoiguim ja læm bæloštusataga. Mutto mon oskom du aidnoriegadam barne, Jesus Kristus, ala, gutte lær gillam jabmema muo bæstem diti, ja rokkadalam du su' diti: Adde andagassi, adde munji buok mu suddoid andagassi! Ja adde munji du Bassevuoīqad, vai mon oskušim suddoi andagassi addema sanid, ja mu vaibmom aiggomuša

ja halidusa mielde batarifčim buok suddost erit
 ja addašim du basse ja audogas dato raddit
 buok aši dafhost. Hærra, armet mu bagjeli!
 Amen.

K. Basse mallasi sakramenta juo- gadæbme buocce olbmuidi.

Go pappa guovta gaskan, jos nuft darbašuvvu,
 læ sardnom daina buccin, de doalla son vuost
 oanejis rippasarne. Dastmaŋnel cækka son:

Dovdastekop mi min suddoidæmek Ibmeli
 ja rokkadallop!

Rakis Hærra Ibmel! Mon læm vaivan,
 suddolaš olmuš ja læm ollo gerdid rikkom du
 vuostai jurddagi, sani ja dagoiguim ja læm
 bæloštusataga. Mutto mon oskom du aidnorie-
 gadam barne, Jesus Kristus, ala, gutte læ gil-
 lam jabmema muo bæstem diti, ja rokkadalam
 du su diti: Adde andagassi, adde munji buok
 mu suddoid andagassi! Ja adde munji du
 Bassevuoŋad, vai mon oskušim suddoi anda-
 gassi addema sanid, ja mu vaibmom aiggomuša
 ja halidusa mielde batarifčim buok suddost erit,
 ja addašim du basse ja audogas dato raddit
 buok aši dafhost. Hærra, armet mu bagjeli!
 Amen*).

Lægo dat du vaimo dovdastus?

*) Muittatus. Pappa oažžo maidai adnet muttom æra
 dain asatuvvum ripparokkusim.

Dat buocce: Læ.

Pappa: Ibmel ja mu basse ammatam bælest cælkam mon dudnji buok du suddoidad armolasā andagassi addujume Ače ja Barne ja Basse-vuoīqā nammi. Amen.

Son, gutte læ algatam dam huore dago du siste, son ollašuttaši dam gidda Jesus Kristus bæive ragjai! Amen.

Ripai marjpel algata pappa basse mallasid čuovvovaš lakai:

Rakis kristalažak! Daðemielde go min Herra Jesus Kristus ješ cælkka, atte gost guovtes daihe golmas læk čoagganam su nammi, dast læ son gasko sin gaskast, ja maid si rokkadallek su nammi, dam galggek si vissasi oažžot, de læp mi dal dam su sane ala dasa gutteg guimidæmekguim čoagganam geiggim diti dam min buocce*) kristalaš guoibmasæmek (oktan dai su rakkasiguim) Herra basse rubmaš ja vara, ja rokkadallap dal su (sin) oudast Jesusa nammi: Herra, min Ibmelæmek ja aččamek, apasmatte su (sin) du audogas addaldagaidadguim ja nanne su (sin) Jesus Kristusa gillamuša ja bajasčuožželæme særvvævutti agalaš ællemi! Amen.

Dastmarjpel cælkka son:

Rakkasæmus Kristus usteb (ustebak)! Vai don**) rievtoi ja dokkalažat matak vuostai-

*) Muittatus. Dat sadne „buocce“ i darbaš adnujuvvut, go altar sakramenta juogaduvvu boares ja skibas olb-muidi sin sidainæsek.

**) Muittatus. Jos altar sakramenta juogaduvvu ænebuidi, adnujuvvu alo „di“ (doai) j. n. v.

valddet dam allagælbolaš sakramenta, de berrik
 don burist mielad vuollai bigjat, mi dat læ,
 maid don dast galgak oskot ja dakkat. Dai
 Kristus sani mielde: „Dat læ mu rumaš, mi
 addujuvvu din oudast,“ „Dat læ mu varra, mi
 golgatuvvu din oudast suddoidædek andagassi
 addujubmen“, galgak don oskot, atte Jesus
 Kristus læ jes̄ dast su rubmašines ja varaines
 sakramenta siste, nuftgo sadne ēuogja. De
 vela galgak don maidai oskot Kristusa sani
 mielde: „Suddoidædek andagassi addujubmen“,
 atte Jesus Kristus adda duðnji su rubmašes ja
 varaides nanostussan buok du suddoidad anda-
 gassi addujume ala. Małemusta galgak don
 maidai dakkat Kristusa goččoma mielde, go
 son nuft goččo min caelkededin: „Valddet
 dam ja borret dam,“ „Jukket buokak dast“ ja
 „Dam dakket muo muittem diti.“ Go don nuft
 oskok daid Kristusa sanid ja dagak dam su
 goččoma mielde, de don læk rievtoi guoratallam
 ječad ja matak dokkalažjan borrat Kristus rub-
 maš ja jukkat su varaid suddoidad andagassi
 addujubmen. De galgak don maidai gittet dam
 buokvægalaš Ibmel, min Hærra Jesus Kristus
 ače, nuft stuora addaldaga oudast ja rakistet
 du lagamužad buttes vaimost ja oktan obba
 daina basse girkoin adnet jeððitusa ja ilo Hærra
 Kristusa siste. Dasa addaši dudnji Ibmel ačče
 su armos dam sæmما Jesus Kristus min Hærra-
 mek bokte! Amen.

Rokkadallop mi buokak!

Ačče min j. n. v.

Min Hærramek Jesus Kristus, dam ija, go son bettujuvvui, valdi son laibe*), giti ja doagjali dam, addi su mattajegjidasas ja celki: Valddet dam ja borret dam! Dat læ mu rumaš, mi addujuvvu din oudast. Dam dakket muo muiitem diti!

Nuft valdi son maidai gæra**) ækkedes mallasi manjel, giti addi sigjidi ja celki: Jukket buokak dast! Dat læ dam oðða testamenta gærra mu vara siste, mi golgatuvvum din oudast suddoidædek andagassi addujubmen. Dam dakket, nuft davja go di dam jukkabetet, muo muiitem diti!

Laibe juogadedin cækka pappa:

Dat Jesus duotta rumaš, mi læ addujuvvum jabmemi du ja buok du suddoi oudast, dat nanniši ja bajasdoalaši du duotta osko siste agalaš ællemi!

Gæra juogadedin cækka pappa:

Dat Jesus duotta varra, mi læ golgatuvvum ruosa alde du suddoidad andagassi addujubmen, dat nanniši ja bajasdoalaši du duotta osko siste agalaš ællemi!

(Juogadæbme oažžo maidai — erinoamačet jos ænebuidi galgga juogaduvvut — dakkujuvvut dai sæmma saniguim go girkost:

*) Muittatus. Dast yuttivalddujuvvu, atte pappa, go son cækka daid sanid: „valdi son laibe,“ valdda diskia öktan laibin ja doalla dam giedastes, dassačigo asatusa sani oudeb oasse læ lokkujuvvum.

**) Muittatus. Dam rajest doalla pappa giedas gæra alde asatusa sani loapa ragjai.

Dat læ Jesusa duotta rumaš,
 Dat læ Jesusa duotta varra, —
 ja daina ēuovvovaš savaldagain :

Dat russinavlljuvvum ja bajasčuožželam
 Kristus Jesus, gutte dal læ addam digjidi (dudnji)
 su basse oažes ja varas, maina son læ ollasi
 maksam buok din suddoidædek (du suddoidad)
 oudast, son nanniši ja bajasdoalaši din (du)
 dam bokte duotta osko siste agalaš ællemi!
 Rafhe lekus dingui (duina)! Amen).

Gittop mi ja rokkadallop!

Mi gittep du, Hærra, buokvægalaš, agalaš
 Ibmel, go don dai audogas addaldagaidadguim
 læk min apasmattam. Dal rokkadallap mi du
 vaibmoladøsuøda, vai don dai sæmma addal-
 dagaidad bokte nannišik min osko du ala ja
 dagašik rakisuøda buollen gutteg guimidæmek
 gaskast, du barnad, Jesus Kristus, min Hærra-
 mek, diti! Amen.

Vuostaivalde (vuostaivaldde, vuostaivalddet)
 Hærra buristsivdnadusa!

Hærra buristsivdnedifči j. n. v.

Sikke rippafidno ja altar sakmenta fidno
 oažžo algatuuvvut ja loapatuvvut heivolaš salbma-
 lavllomin.

Pappa berre fuola adnet dam oudast, atte
 buttes bævdelidne orro dam bævde alde, gost basse
 mallasi sakmenta juogaduvvu, ja guokte buolle
 gintala, gost daggarak læk oažžomest, gullek maidai
 dam fidno allagyutti.

Dademielde go dam buocce dille dam gaibed,

oažžoba goabbašagak fidnok oaneduvvut. Daddeke adnujuvvu ripai dafhost rippadovdastus ja suddoi andagassi cælkjem, ja altar sakramenta fidno dafhost lokkujek Ačče-min ja ásatusa sanek juogadæme ouddal.

Daggar buccidi, guðek æi læk șat mielaidæsek alde, i galga pappa suddoid andagassi cælkket ige basse mallasid juogadet, mutto son galgga oktan daiguim, guðek dast læk, vaimolažat rokkadallat Ibmela sin oudast, vai son armetifci sin bagjeli ja lifci sigjidi arbmogas Ibmel Jesus Kristus diti.

L. Baraid vihatæbme.

Dat fidno algga salbma-lavlomin, ja dam gaskast manna pappa alttar ouddi. Go salbma læ lavllujuvvum, de loaidastæba irgge ja moarsse altarjuolge ouddi, ja pappa doalla oanekis sarne heivolas čalasane birra. Dastmaŋŋel cælkka son:

De jæram mon dust, N. N. (irge olles namma alma tittaltaga), Ibmel muoðoi oudast ja dam kristalaš čoaggalmasa oudast:

Aigokgo don valddet N. N. (moarse olles namma), gutte čuožžo dast du baldast, aldsesad akkan? Aigom.

Aigokgo don ællet suina Ibmel basse sane mielde, rakistet ja gudnijattet su, ja buri ja baha beivi siste orrot bissovažžan su lutte, dassači go jabmem dodno ærota? Aigom.

Damanaga lakai jæram mon dust, N. N. (moarsse):

Aigokgo don valddet N. N., gutte čuožžo dast du baldast, aldsesad boadnjan? Aigom.

Aigokgo don ællet suina Ibmel basse sane
mielde, rakistet ja gudnijattet su, ja buri ja
baha beivi siste orrot bissovažžan su lutte,
dassači go jabmem dodno ærota? Aigom.

De adde goabbag guoibmasæde giedja dam
bagjeli!

Pappa bigja giedjas naitusbara okti bigjujuv-
vum giedjai ala.

Dademielle go doai læppe loppedam goab-
bag guoibmasæde, atte doai aiggobætte ov-
tast ællet dam basse naitusvuoda dile siste, ja
læppe dal albmoset dovdastam dam Ibmel ja
dam kristalaš čoaggalmasa oudast ja addam dam
bagjeli goabbag guoibmasæde dodno giedaidæde,
de gulatam mon dodno rievtes naitus-
barran sikke Ibmel ja olbmuí oudast,
Ače ja Barne ja Bassevuoína nammi.
Amen.

Maid Ibmel læ okti ovtastattam, dam i
galga oktage olmuš ærotet.

Go doai dal læppe addam ječaidæde nai-
tusvuoda dillai okti Ibmel nammi, de gulle
vuostačedin Ibmel sanest, moft son ješ læ asa-
tam dam dile.

Nuft læ čallujuvvum vuostas Moses girje
nubbe kapittalest:

Ja Ibmel Hærra celki: I læk buorre, atte
olmuš læ okto; mon datom dakkat sudnji vække-

guoime, gutte læ su lakasaš. Ja Ibmel Hærra divti lossis nakkarid boattet olbmu ala, ja son oði; ja son valdi ovta su ertegdavtin ja govčai dam saje ožin. Ja Ibmel Hærra rakadi dam ertegdavtest, maid son læi valddam olbmust, nissona ja laiddi su olbmu lusa. De celki olmuš: Dat læ æska dakte mu davtin ja oažže mu oažest; dat galgga goččujuvvut olbmahædnen, dastgo dat læ valddujuvvum olbmast. Damditi galgga boadnja guodđet su ačes ja su ædnes ja orrot bissovažžan su akas lutte, ja soai galggaba læt okta oažže.

Gulle vela Ibmel sanest, moft doai galgga-bætte ællet goabbag guiminæde dam dilest.

Nuft čalla apostal Paulus Efesialažaidi:

Di boadnjak! Rakisteket din akaidædek, nuftgo maidai Kristus rakisti særvvegoddes ja addi ješ ječas dokko dam oudast, vai son mataši dam basotet. Nuft læk boadnjak gædne-gasak rakistet sin akaidæsek nuftgo sin ječai-dæsek rubmašid; gutte rakista su akas, són rakista ješ ječas. Dastgo i oktage læk vašotam goassege su ječas oaže, mutto biebma ja dærvasmatta dam, nuftgo Hærra særvvegoddes.

Di nissonak! Leket din ječaidædek boadnjaidi vuolebužak nuftgo Hærrai! Dastgo boadnja læ nissona oaivve, nuftgo maidai Kristus læ særvvegodde oaivve, ja son læ su rubmašes audogassan dakke.

Ja apostal Pietar čalla akai birra: Sin čigŋa galgga læt vaimo čikkujuvvum olmuš

lojes ja jaskis vuoiŋa nokkamættam luondo siste,
mi læ sagga mavsolaš Ibmel oudast.

Mutto boadnjaidi cækka son: Di boadnjak galggabetet ællet din akaidædekguim, nuftgo rašeb belin, jiermalašvuodain ja čajetet sigjidi gudne, go maidai sigis læk ællem arbmo-addal-daga arbbim-guoimek, amasek din rokkadusak šaddat hettijuvvut.

Gulle vela dam atestusa birra, maid Ibmel læ bigjam dam dile ala.

Nuft celki Ibmel nissoni:

Bakčasin galgak don manaid riegadattet, ja du boadnjasad galgga du hallo lät, ja son galgga radđit dn bagjel.

Ja Ibmel celki olbmai:

Du gallod bivastagain galgak don borrat du laibad, gidda dassači go don šaddak fastain ænamen, dastgo dast don læk valddujuvvum; dastgo don læk muoldda, ja muolddan galgak don fastain šaddat.

Maŋemužži lekus dat dodnoidi jeđđitussan, atte dat dodno dille læ Ibmeli dokkalaš ja sust buristsivdneduvvum.

Dastgo nuft læ čallujuvvum vuostas Moses girje vuostas kapittalest:

Ja Ibmel sivdnedi olbmu su govas mielde, Ibmel gova mielde sivdnedi son dam; olmajen ja nissonen sivdnedi son sodno. Ja Ibmel buristsivdnedi sodno, ja Ibmel celki sodnoidi: Lække šaddolažak ja ædnanække ja dævdde ædnama ja dakke dam aldsesæde vuolebužžan.

Ja Ibmel gæčai buok dam, maid son læi dakkam, ja gæča, dat læi hui buorre.

Ja vai dat dodno naitusvuotta Šaddaši Ibmel gudnen ja dodnoidi duotta avkken, de aiggop mi dal vaimostæmek čuorvvot Ibmelest buristsivdnadusa dodno bagjeli mìn rokkadusaidæmek siste:

Naitusbarra luoittada čibbi ala, ja pappa cælkka, giedas bijadedin vuost irge ja dasto moarise oaiive ala:

Rokkadallop mi buokak!

Hærra Ibmel, almalaš ačče! Don, gutte læk sivdnedam olbma ja nisson ja asatam sodno naitusvuoda dillai ja daggo bokte arvvedattam du rakis barnad Jesus Kristusa ovdulaš okti ovtastattujume su morsines, daina basse girkoin, (NB.) mi rokkadallap du stuora vaibmoladesvuoda, amad don luoittet dam du asatusad ja lagadusad billašuvvut min lutte, mutto vai don armolažat varjalifčik dam du æcalash barnad, Jesus Kristusa, min Hærramek, bokte! Amen.

Ačče min, don, gutte læk almin! Basotuvvus du namma! Bottus du rika! Šaddus du datto, moft almest, nuft maidai ædnam alde! Adde migjidi odna bæive min juokkebæivalaš laibbamek! Ja adde migjidi min velgidæmek andagassi, nuftgo migis andagassi addep min vælgolažaidasamek! Ja ale doalvo min gæččalusa sis! Mutto bæste min bahast erit! Dastgo du læ rika, fabmo ja gudne agalašvutti. Amen.

De loaidasta pappa veha manas ja cælkka:

Rafhe lekus dodnoin! Amen.

Naitusbarra manna sajidasas, ja de oažžo
salbmaværssá lavllujuvvut. Pappa lavlo (lokka)
alttar oudast ēuovvovaš kollevta:^{*)}

Rokkadallop mi buokak!

Buokvægalaš, agalaš Ibmel, almalaš ačče!
Don, gutte ješ læk dam nuft asatam, atte
boadnja ja akka galggaba læt okta oažže, ja
læk nannim dam okti ovtastattujume du ibmel-
vuodad buristsivdnadusain, mi rokkadallap du du
stuora vaibmolaðesvuodad diti addet dam irggai
ja su moarssai armo, likko ja audogasvuoda
sikke sielo ja rubmaš bællai. Adde sodno du
balvvalet oskaldassan, ja ovtast ællet ovt-
mielalaš rakisvuoda siste ja alelassi dakkat
du basse bakkomad ja goččomad mielde, vai
soai gavdnujuvvušeiga dam maijemuš bæive
rievtes kristalažžan ja du rakis mannan oktanaga
du rakis barnin, Jesusin Kristusin, gutte duina
ælla ja radđe Bassevuoiŋa oktavuođast, okta
duotta Ibmel agalašvuodast agalašvutti!

Coaggalmas: Amen.

Pappa: Hærra lekus dinguim!

Coaggalmas: Ja du vuoiŋain!

Pappa: Hærra buristsivdnedifči j. n. v.

Coaggalmas: Amen.

Vihatamfidno loapatuvvu salbmalayllomin.

Go æmbo barak vihatuvvujek oktanaga, de

^{*)} Muittatus. Kollekta i darbaš adnujuvvut, gost dat i
læk lämaš anost. Dalle ēuovvo buristsivdnadus Ačče-
min maijnel, ja dai sani sagjai: „Rafhe lekus dodnoin!
Amen“ celkkujuvvu: Vuostaivaldde Hærra buristsivdnadu-

gerddujuvvujek dak asatuvvum gačaldagak ja vih-tamsanek: „Daðemielde go doai læppe loppedam j. n. v.“ ješ guðege barri sierra. Dak čuovvovaš čalabittak ja rokkusak lokkujuvvujek dasto dušse ovta gærde, ja loapatamkollevtast lokkujuvvujek dai sani sagjai: „dam irggai ja su moarssai“ dak sanek: „daidi naitusbaraidi.“

M. Daggar naitusvuodja buristsivdnedæbme, mi læ dakkujuvvum eisevalde oudast.

Dat fidno algga salbmavllomin, ja dam gaskast manna pappa alttar ouddi. Go salbma læ lavllujuvvum, de loaidasta naitusbarra altarjuolge ouddi, ja pappa doalla oanekis sarne heivolaš čalasane birra. Dastmaŋŋel cækka son:

Daðemielde go doai læppe anotam girko buristsivdnadusa dodno naitusdilade bagjel, de gulle vuostačedin Ibmel sanest, moft son ješ læ asatam dam dile.

Nuft læ čallujuvvum vuostas Moses girje nubbe kapitalest:

Ja Ibmel Hærra celki: I læk buorre, atte olmuš læ okto; mon datom dakkat sudnji vække-guoime, gutte læ su lakasaš. Ja Ibmel Hærra divti lossis nakkarið boattet olbmu ala, ja son oði; ja son valdi ovta su ertegdavtin ja govčai dam saje ožin. Ja Ibmel Hærra rakadi dam ertegdavtest, maid son læi valddam olbmust, nissona ja laiddi su olbmu lusa. De celki olmuš:

Dat læ æska dakte mu daytin ja oažže mu oažest; dat galgga goččujuvvut olbmahædnen, dastgo dat læ valddujuvvum olbmast. Damditi galgga boadnja guodđet su ačes ja su ædnes ja orrot bissovažžan su akas lutte, ja soai galggaba læt okta oažže.

Damditi cækka maidai min Hærra Jesus Kristus Matteus lutte ovce nubbe logad kapitalest: Maid Ibmel læ okti ovtastattam, dam i galga oktage olmuš ærotet.

Gulle vela Ibmel sanest, moft doai galgga-bætte ællet goabbag guiminæde dam dilest.

Nuft ċalla apostal Paulus Efesialažaidi:

Di boadnjak! Rakisteket din akaidædek, nuftgo maidai Kristus rakisti særvvegoddes ja addi ješ ječas dokko dam oudast, vai son mataši dam basotet. Nuft læk boadnjak gædne-gasak rakistet sin akaidæsek nuftgo sin ječaidæsek rubmašid; gutte rakista su akas, son rakista ješ ječas. Dastgo i oktage læk vašotam goassege su ječas oaže, mutto biebma ja dærvasmatta dam, nuftgo Hærra særvvegoddes.

Di nissonak! Leket din ječaidædek boadnjaidi vuolebužak nuftgo Hærrai! Dastgo boadnja læ nissona oaivve, nuftgo maidai Kristus læ særvvegodde oaivve, ja son læ su rubmašes audogassan dakke.

Ja apostal Pietar ċalla akai birra: Sin ēigŋa galgga læt vaimo čikkujuvvum olmuš lojes ja jaskis vuoiŋa nokkamættam luondo siste, mi læ sagga mavsolaš Ibmel oudast.

Mutto boadnjaidi cækka son: Di boadnjak galggabetet ællet din akaidædekgum, nuftgo rašeb belin, jiermalašvuodain ja ċajetet sigjidi gudne, go maidai sigis læk ællem arbmo-addal-daga arbbim-guoimek, amasek din rokkadusak šaddat hettijuvvut.

Gulle vela dam atestusa birra, maid Ibmel læ bigjam dam dile ala.

Nuft celki Ibmel nissoni:

Bakčasin galgak don manaid riegadattet, ja du boadnjasad galgga du hallo læt, ja son galgga rađdit du bagjel.

Ja Ibmel celki olbmai:

Du gallod bivastagain galgak don børrat du laibad, gidda dassači go don šaddak fastain ænamen, dastgo dast don læk valddjuvvum; dastgo don læk muoldda, ja muolddan galgak don fastain šaddat.

Maŋemužži lekus dat dodnoidi jeđđitussan, atte dat dodno dille læ Ibmel dokkalaš ja sust buristsivdneduvvum.

Dastgo nuft læ ċallujuvvum vuostas Moses girje vuostas kapittalest:

Ja Ibmel sivdnedi olbmu su govas mielde, Ibmel gova mielde sivdnedi son dam; olmajen ja nissonen sivdnedi son sodno. Ja Ibmel buristsivdnedi sodno, ja Ibmel celki sodnoidi: Lække šaddolažak ja ædnanække ja dævdde ædnama ja dakke dam aldsesæde vuolebužžan. Ja Ibmel gæčai buok dam, maid son læi dak-kam, ja gæča, dat læi hui buorre.

Pappa loaidasta lagabuidi naitusbara lusa ja
cækka:

De jæram mon dust, N. N. (boadnja olles
namma alma tittaltaga) Ibmel muoðoi oudast
ja dam kristalaš čoaggalmasa oudast:

Aigokgo don du naitusvuodad siste N. N.-in
(aka olles namma) ællet suina Ibmel basse
sane mielde, rakistet ja gudnijattet su, ja buri
ja baha beivi siste orrot bissovažžan su lutte,
dassači go jabmem dodno ærota? Aigom.

Damanaga lakai jæram man dust, N. N.
(akka):

Aigokgo don du naitusvuodad siste N. N.-in
ællet suina Ibmel basse sane mielde, rakistet
ja gudnijattet su, ja buri ja baha beivi siste
orrot bissovažžan su lutte, dassači go jabmem
dodno ærota? Aigom.

Naitusbarra luottada čibbi ala.

Daðemielde go doai dal Ibmel ja dam kri-
stalaš čoaggalmasa oudast læppe dovdastam,
atte doai aiggobætte ællet goabbag guiminæde
Ibmel sane mielde, de buristsivdnedam mon
nuftgo girko balvvalægje dodno nai-
tusvuoda Ače ja Barne ja Bassevuoina
nammi. Amen.

Pappa cækka dastmañnel giedas bagjeli bija-
dedin:

Rokkadallop mi buokak!

Hærra Ibmel, almalaš ačče! j. n. v. (Gæča
64^{ad} sid.)

Ačče min j. n. v.

De loaidasta pappa veha maqas ja cækka:

Rafhe lekus dodnoin! Amen.

Naitusbarra manna sajidasas, ja de oažžo salbmaværssa lavllujuvvut. Pappa lavllo (lokka) alttaroudast ēuovvovaš kollevta^{*)}:

Rokkadallop mi buokak! j. n. v. (Gæča
65ad sid.)

N. Edni girkkosoagŋom.

Akka, gutte galgga girkkosogŋui mannat, boatta su guimidesguim rievtes aiggai, ouddalgo ibmelbalvavalus algga, girkо sakristi-vissui. Dokka boatta pappa su lusa, jogo algatam-rokkusa ouddal daihe go muttom salbma sarne ouddal lavllujuvvu.

Oanekis sarnest ravve son su vuostačedin gittet Ibmela, gutte armolažat læ væketam su su atestusast ja addam sudnji ilo dam diti, go olmuš læ riegadam mailbmai, ja ain vela æmbo dam diti, go Ibmel læ rakadam su mannai oððasist riegadæme lavgo, vai dat oaidna su rika. De nævvo son su čajetet su gittevašvuodas dago siste, bajasgæsededin su manas Hærra duotta balo siste ja juokke dafhost addededin dasa buore ja kristalaš ouddamærka.

Go son læ loapatam su sarnes, de cækka son:

Mana rafhin Ibmel særvegodde sisä ja gite Hærra du Ibmelad, gutte læ dakkam burist du vuostai. Son nanniši du vela ain sielo ja rubmaš bællai ja addaši du sisamannam dal ja alelassi læt buristsivdneduvvum su muodoides oudast! Amen.

^{*)} Muittatus. Jos kollekti i adnujuvvu, de ēuovvo buristsivdnadus Ačče-min maŋŋel, ja dai sani sagjai: „Rafhe lekus dodnoin! Amen“ celkkujuvvu: Vuostavaldde Hærra buristsivdnadusa!

Dasto manna son guimidesguim girko sisa su sagjasis. Oaffaruſſam harrai mænnoduvvu, nuftgo dam ragjai jeſ guðege baikest læ dabalaſ.

Jos manna læ jabmam (daidda vel gastatagage); de berre pappa sarnes heivvitet dam mielde ja muitotet moraſtægje ædnai Job gittalusa birra: Hærra addi, Hærra valdi, Hærra namma lekus maidnujuvvum! ja Kristus sani birra Matt. 18, 14 ja 19, 14: I læk dat din ačadek datto, gutte læ almin, atte oktage dain uccakažain galgga lapput. Dastgo alme rika gulla daggaražaidi.

O. Havddadæbme.

A. Ollasæbbo havddadam-lake.

Salbmalaſſom.

Pappa: Ače ja Barne ja Bassevuoiqa nammi.

Amen.

Min Hærra Jesus Kristus cækka: Dat dibmo boatta, goas buokak dak, guðek havdi siste læk, galggek gullat Ibmel barne jien, ja si galggek ouddan mannat, si, guðek læk dakkam burid, ællem bajasčuožželæbmai, mutto si, guðek læk dakkam bahaid, duomo bajasčuožželæbmai.

De suppe son golma gærde muolda lika ala ja cækka

vuostaſ gærde: Ædnameſt don læk boattam,

nubbe gærde: Ænamen don galgak ſaddat,

goalmad gærde: Ædnameſt don galgak fastain bajasčuožželæbmai.

Maidnujuvvum lekus Ibmel ja min Hærra Jesus Kristus ačče, gutte su stuora vaibmoladesvuodas mielde læ min oððasist riegadattam ælle doivvui Jesus Kristus bajasčuožželæme bokte jabmi lutte! Amen.

Daihe dam maidnoma sagjai:

Ačče min j. n. v.

Rafhe lekus dínguim! Amen.

Daihe dam rafhesavaldaaga sagjai Hærra buristsivdnadus:

Hærra buristsivdnedifci j. n. v.

Salbmavllom.

B. Gost dilalašvuodak dakkek oanekæbbo havddadam-lage heivolažabun, de oažžo havddæbme šaddat naft:

Salbmavllom.

De suppe pappa golma gærde muolda lika ala ja cælkka

vuostaš gærde: Ædnamest don læk boattam,

nubbe gærde: Ænamen don galgak šaddat,

goalmad gærde: Ædnamest don galgak fastain

bajasčuožželet.

Salbmavllom.

Daidi ouddalist namatuuvvum havddadam-lagidi oažžo dilalašvuodai mielde girkost daihe viesost daihe maidai havdde-guorast lasetuvvut sardne ješvallijuvvum saniguim heivolaš čalasane birra. Jos sardne dollujuvvu havdde-guorast, de dat dollujuvvu dai sani maŋnel: Ače ja Barne ja Bassevuoinja nammi (A), daihe oudeb salma maŋnel (B); girkost daihe viesost algatuvvu ja loapatuvvu salbmavllomin.

Daihe oažžo mænnoduvvut ēuōvvovaš lakai:

1. Rokkadallop mi!

Čiegŋalasast ēuorvom mon du, Hærra!

Hærra, gula mu jiena, fuobmašekusek du bæljek mu vuollegis adnomi jiena! Jos don, Hærra, aigok vurkkit værredagoid, Hærra, gi matta dalle bissot? Dastgo du lutte læ anda-gassi addem, vai dust ballujuvvu. Mon vuordam Hærra, mu siello vuordda, ja mon vuordam su sane. Mu siello vuordda Hærra æmbo go gocetægjek iðđeda, gocetægjek iðđeda. Vuorde, Israel, Hærra; dastgo Hærra lutte læ arkalmastemuotta, ja ollo lonastus læ su lutte. Ja son galggalonestet Israela buok dam værredagoin erit (David 130^{ad} salbma).

Dam salma sagjai oažžo maidai dollujuvvut oanekis rokkadus ješvalljijuuvum saniguim.

2. Čalalokkam.

Rakis kristalažak! Gullop mi, maid basse čala duoðašta dam ællem nokkavašvuða, jab-mem ja duomo birra.

Ouddalgo varek šadde, ja don rakadik ædnama ja ædnamrika, duoðai agalašvuðast agalašvutti læk don Ibmel. Don goččuk olbmu maccat ruoktot mulddi ja celkkik: Macchetruoktot, di olbmu manak! Dastgo duhat jage læk du čalmi oudast nuftgo ivtaš bæivve, go dat manna dokko, ja nuftgo igjagoccem-vuorro. Don erit golgatak sin, ja si šaddek nuftgo nageren; iðđedest si nokkek nuftgo rasek, iðđedest dak adnek liðid ja nokkek, ækkedest dak erit čup-

pujuvvujek, ja dak goikkek. Lokkat min beivi-dæmek, dam oapat don migjidi, vai mi ožuseimek visesvuða vaibmoi. (Salm. 90, 2—6, 12).

Ja vela ain læ čallujuvvum:

Suddo boði mailbmai ovta olbmu bokte, ja jabmem suddo bokte, ja jabmem nuft čaðabakki buok olbmuidi, dainago si buokak sud-dodegje. (Rom. 5, 12).

Ja olbmuidi læ asatuvvum ovta gærde jab-met, mutto dastmaṇṇel duobmo. (Ebr. 9, 27).

Gullopp mi vela dam gocišvuða ja ibmel-balolaš rakadæme birra, maid Hærra gaibed gavdnat min lutte.

Lekusek din alemak boakkanastuvvum ja din čuovgak buollemen! Ja leket nuftgo dak olbmuk, gæk vurddek sin isedæsek boattem hæjain, vai, go son boatta ja goalkotišgoatta, si dallanaga bæsaše sudnji rabastet! Audoga-sak læk dak balvvalægjek, gæid Hærra gavdna goccemen, go son boatta. Duoðai cækam mon digjidi: Son boakkanasta ječas ja čokkanatta sin bævddai ja boatta ja balvval sin. Damditi leket maidai digis garvvasak! Dastgo olbmu bardne boatta dam dimo, go di epet gadde. (Luk. 12, 35—37, 40).

Gullopp mi maṇemužži dam audogas sane bajasčuožželæme ja agalaš ællem birra min Hærramek Kristus bokte.

Jesus cækka: Mon læm bajasčuožželæbme ja ællem; gutte mu ala osko, jos son vela jabmage, de galgga son almake ællet, ja

juokkehaš, gutte ælla ja osko mu ala, i galga agalažatge jabmet. (Joh. 11, 25—26).

Ja Hærra apostal duoðašta:

Dat nokkavaš berre garvvodet nokkamættomvuoda, ja dat jamolaš berre fast garvvodet jabmemættomvuoda. Mutto go dat nokkavaš garvotuvvu nokkamættomvuodain, ja dat jamolaš garvotuvvu jabmemættomvuodain, de ollašuvvu dat sadne, mi læ ċallujuvvum: Jabmem læ njillujuvvum vuoitton. Jabmem! Gost læ du sæčagas? Helvet? Gost læ du vuoitto? Mutto Ibmeli lekus gitos, gutte adda migjidi vuuito min Hærramek Jesus Kristus bokte! (1 Kor. 15, 53—55, 57).

3. Okta dain ċuovvovaš kollevtain Ačče-minain.

Rokkadallop mi buokak!

Vaibmolađes, agalaš Ibmel! Don, gutte du barnad jabmem bokte læk eritvalddam mist dam agalaš jabmema duomo ja basotam du oskolažaidad havdid oagjebas vuoinjadamsagjen, væket min viššalet muiitet min maŋemuš aerrodibmomek, ja duotta gattamuša ja osko bokte bæivalažat jabmet buok suddost ja buok mailme nokkavaš mænoin erit, ja buok dai basse olbmuiguim joavddat dai jabmi audogas bajasčuož-želæbmai! Jesus Kristus, du rakis barnad, min Hærramek, bokte. Amen.

Agalaš, arkalmaste Ibmel, almalaš ačče! Don, gutte du barnad Jesus Kristus siste læk addam migjidi olles jedđitusá jabmem vuostai,

mi rokkadallap du, doarjal ja raððe min du Bassevuoijad bokte, amamek mi addet jeðai-dæmek jorggaluvvut dust erit gudege ate-stusa daihe gæððalusa bokte, mutto vai mi ællep du balo siste, mannap dabe erit du rafhest, vuoiqadep havde siste du varjalusa vuolde ja bajasčuožželep havdest du famo siste agalaš ællemi, Jesus Kristus, du rakis barne, min Hærramek, bokte! Amen.

Buokvægalaš, agalaš Ibmel! Don, gutte suddo diti divtak olbmuid jabmet ja šaddat fastain ænamen, oapat min lokkat min beivi-dæmek, vai mi ožušeimek visesvuoda vaibmoi. Adde migjidi duotta osko du aidnoriegadam barnad, Jesus Kristus, ala, gutte læ addujuv-vum dokko min bagjelduolbmami diti ja bajas-čuožaldattjuvvum min vanhurskesen dakkujume varas ja ælla buok agalašvutti. Væket min du armod bokte þæivalažat jabmet suddost erit ja ællet du basse datod mielde, vai mi, go min jabmem dibmo boatta, mattep læt kri-stalažat rakaduvvum ja mannat dabe erit raf-hest. Valde dalle min sielo lusad ja divte min rubmašid dam maŋemuš bæive bajasčuož-želec sin havdinæsek agalaš ællemi! Jesus Kristus, min Hærramek, bokte. Amen.

Aððe min j. n. v.

Jos dat havddadam-lake adnujuvvu havdde-guorast, de dat lasetuvvu dai sani manŋnel: Aððe ja Barne ja Bassevuoija nammi (A), daihe oudeb salma manŋnel (B); girkost daihe viesost algatuvvu ja loapatuvvu salbmalavllomin.

Jos maidai dast oanekis sardne ješvalljjuvvum saniguim dollujuvvu, de dam sagje læ ċalalokkama loapast.

Go manak havdaduvvujek, de oažžo 2^{be}
ja 3^{ad} bitta (čalalokkam ja kollekt) čuogjat naft:

Gullopp mi dam basse evangeliuma, maid Markus čalla:

Ja si bukte ucca manačid Jesus lusa, vai son
guoskatifči daidi; mutto mattajægjek ſiggogotte
sin, guðek gudde daid ouddan. Mutto go Je-
sus dam oini, de moaratuvai son ja celki sigjidi:
Diktet ucca manačid boattet mü lusa ja allet
hette sin! Dastgo Ibmel valddegodde gulla
daggaražaidi. Duoðai cækam mon digjidi:
Gutte i vuostaivalde Ibmel valddegodde nuftgo
ucca manaš, son i galga eisigen boattet dam
sisa. Ja son valdi daid sallasis, ja bijai gie-
ðaides dai ala ja buristsivdnedi daid.

Rokkadallopp mi buokak!

O Hærra Ibmel, almalaš ačče! Don, gutte
okti læk dakkam dam mana du mannanad dam
basse gasta siste ja oanekis atestusa maŋnel
læk valddam dam sidi lusad, mi gittep du du
ačalaš arkalmastemvuoda oudast ja ramedep du
nama dam jeðditusa diti jabmem vuostai, maid
don læk addam migjidi Kristus siste, ja rokka-
dallap du vuollegažat: Adde migjidi du Basse-
vuoinjad, vai mi obba vaimostæmek jorggalifči-
mek ječaidæmek du bællai ja šaddašeimek nuftgo
manak ja oanekis bodduča moraštæme maŋnel
čoaggnanifčimek guim guimidæmekguim dam aga-

laš ilo siste, du rakis barnad, Jesus Kristus,
min Hærramek, bokte! Amen.

Ačče min j. n. v.

Gastaškættes manak havddaduvvujek oanekæbbo
lage (B) mielde. Sæmma lakai mænnoduvvu, go
haegataga riegadam manai havddadæbme bivddu-
juvvu.

P. Girkoid vihatæbme.

Algatam - rokkus.

O Hærra, agalaš, arkalmaste Ibmel! Mi
gittep du dam du ačalaš buorrevuoða oudast,
atte don læk addam min huksit dam vieso, mi
dal galgga vihatuvvut dudnji gudnen. Mi rokka-
dallap du, nanne min du Bassevuoiqad bokte
oskoi du aidnoriegadam barnad, Jesus Kristus,
ala, ja čokke min vaimoid du basse sanad birra
ja okti ovlastatte min duodalaš rokkadussi, vai
dat viesso dal rietvoi vihatuvvuši min bokte,
ja adde du armostad, atte dat alelassi bisuši
bassen baikken, gost du agalaš buristsivdnadus
vuolggā dam du særvvegodde lusa, jeððitusain
ja vekin ællem ja jabmem siste! Mi rokka-
dallap du Jesus nammi. Amen.

Kollekt a.

Hærra Ibmel, almalaš ačče! Mi gittep
du du cælkemættom armo oudast, go don du

barnad bokte, migjidi jeðditusan ja suddoi andagassi addujubmen, læk asatam dam basse evangeliuma ja daid allagelbolaš sakramentaíd. Mi rokkadallap du, adde migjidi du Bassevuoinjad, vai mi vaimostæmek oskušeimek du sane ja dai basse sakramentali bokte bæivest bæivvai nannišeimek min oskomek, dassači go mi maŋemužži šaddap audogassan Jesus Kristus, du barne, min Hærramek, bokte, gutte duina ælla ja raððe Bassevuoinja oktavnuðast, okta duotta Ibmel agalašvuðast ja agalašvutti! Amen.

Čala-bittak.

Nuft čallujuvvu gonagasai oudeb girjest, gavcad kapittalest:

Ja Salomo čuožoi Hærra alttar oudast obba Israel særvvegodde oudast ja lebbi su gieðaides alme guvllui. Ja son celki: Hærra, Israel Ibmel! I læk oktage Ibmel nuftgo don, almin dago bagjen daihe ædnam alde dabe vuollen, don, gutte bisotak litto ja arbmogasvuða du balvvalegjidat vuostai, guðek vagjolek du muoðoi oudast obba sin vaimostæsek, don, gutte læk doallam du balvvalegjasad, Davidi, mu aččai, dam, maid don legjik sudnji sardnom; don sardnuk dam du njalminad, ja du gieðainad læk don dam dævddam, nuftgo dat oidnujuvvu dam bæive. Ja dal, Hærra, Israel Ibmel! Doala du balvvalegjasad Davidi, mu aččai, dam, maid don læk sudnji sardnom ja cælkam: I dust galga olmai vaillot mu muoðoi oudast,

gutte galgga čokkat Israel truono alde, go dušše du manak vuttivalddek sin gæinosek, nuft atte si vagjolek mu muoðoi oudast, nuftgo don læk vagjolam mu muoðoi oudast. Ja dal, Israel Ibmel, divte dadde du sanidad šaddat duottavuottan, maid don læk sardnom du balvvalægjasad Davidi, mu aččai. Galgašigo Ibmel duoðai orrot ædnam alde? Gæča, almek ja almi almek æi gæse du; jo be son dalle dat viesso, maid mon læm huksim! Mutto don aigok almake jorgetet du balvvalægjad rokkadusa bællai ja su vuollegis adnoma bællai, Hærra, mu Ibmelam, gullam varas dam čuorvvoma ja dam rokkadusa, maid du halvvalægjat rokkadalla du muoðoi oudast odna hæive, vai du čalmek lifči rabastuvvum ja jorggaluvvum dam vieso guvllui ija bæive, dam baike guvllui, man birra don læk cælkam: Mu namma galgga læt dast, — gullam varas dam rokkadusa, maid du balvvalægjat rokkadalla, jorgetedin dam baike guvllui; ja don aigok gullat du balvvalægjad ja du albmugad, Israela, vuollegis adnoma, maid si rokkadallek, jorgetedinæsek dam baikke guvllui, ja don aigok dam gullat dam baikest, gost don asak, almest; don aigok gullat ja andagassi addet.

Ja son čuožoi ja buristsivdnedi obba Israel særvvegodde alla jienain ja celki: Maidnujuvum lekus Hærra, gutte læ addam su albmugasas Israeli mašo buok dam mielde, maid son læ sardnom; i oktage sadne læk šaddam duššen

, go
 osek,
 uftgo
 i dal,
 addat
 balv-
 lbtmel
 k ja
 dat
 don
 kka-
 ællai,
 orv-
 ægjat
 , vai
 yum
 vllui,
 alggia
 maid
 dam
 vva-
 ad-
 dam
 dam
 gul-
 srael
 ijuv-
 omu-
 l son
 issen

buok su burin sanin, maid son læ sardnom Moses, su balvvalægjes, bokte. Hærra, min Ibmel, lekus min mielde, nuftgo son læ læmaš min vanhemni mielde; allus son guððu min ja allus heittu min, mutto darvetekus min vaimo aldsesis, nuft atte mi vagjolep buok su gæinoi mielde ja doallap su bakkomid ja su ravvagid ja su lagaid, maid son læ goćcom min vanhemidi. Ja dak mu sanek, maid mon vuolle-gažat læm rokkadallam Hærra muodoi oudast, lekusek lakka Hærra, min Ibmeta, lutte, ija bæive, nuft atte son adda su balvvalægjasis vuoiggadvuoda ja su albmugasas Israeli vuoig-gadvuoda, nuftgo juokke bæivve dam gaibed, vai buok ædnam albmugak dovdaše, atte Hærra, son læ Ibmel, ja i æra oktage, ja vai din vaibmo lifci ollesen Hærra, min Ibmeta, mielde, nuft atte di vagjolepet su lagai siste ja doallabetet su bakkomid, nuftgo dam bæive.

Nuft čallujuvvu njællje ovcad logad salmast:

Man æcalažak læk du viesok, Hærra Sebaot! Mu siello halida, vela vuoimetuvva halidusa diti Hærra ouddašiljoidi; mu vaibmo ja mu oažže čuorvvoba avoin dam ælle Ibmeti. Alma cicaš læ gavdnam aldsesis vieso, ja beskuš bæse, gosa dat læ čivgaides bigjam, — du alttarid, Hærra Sebaot, mu gonagassam ja mu Ibmelam! Audogasak læk dak, guðek assek du viesost; si galggek alelassi du maidnot. Sela. Audogas læ dat olmuš, gæn gievrrauotta læ du siste, dak, gæi miella læ daidi rakaduv-

vum gæinoidi. Go si vagjolek čierromlæge čaða, de si dakkek dam agjagi ænamen, ja arra arvve gokča dam buristsivdnadusain. Si mannek ouddan famost fabmoi, si loaidastek ouddan Ibmel ouddi Sion alde. Hærra, Ibmel Sebaot, gula mu rokkus! Jorggal bæljad mu bællai, o Jakob Ibmel! Sela. Ibmel, min galbbamek, gæča ja gæčad du vuiddjuvvumad muođoid! Dastgo okta bæivve du ouddašiljoin læ buoreb go muđoi duhat bæive; mon aigom ouddal čuožžot uksalasa guorast mu Ibmelam viesost go assat ibmelmættomvuoda godi siste. Dastgo dat Hærra Ibmel læ hæivaš ja galbba, Hærra adda armo ja gudne; i son biettal sist maidege burid, guđek vagjolek laittemættomvuoda siste. Hærra Sebaot, audogas læ dat olmuš, gutte doryasta du ala.

Nuft čalljuvvu čuođad salmast:

Čurvvot avoin Hærra oudast, obba ænam! Balvvaleket Hærra iloin, bottet su muođoi ouddi avvodemin! Dovddet, atte Hærra læ Ibmel! Son læ sivdnedam min, ja æp mi ječa, su almugen es ja danen ællon, maid son biebma. Mannet su portai sisa ramedemin, su ouddašiljoidi maidnomin, ramedeket su, maidnot su nama! Dastgo Hærra læ buorre; su arbmo-gasvuottaista agalaš aiggai ja su oskaldas-vuotta sogast sokki.

Nuft čalljuvvu girjest Ebrealalažaidi, logad kapittalest:

Dađemielde go mist dalle, vieljačak, læ

læge
 arra
 nan-
 ddan
 baot,
 ellai,
 mek,
 oid!
 oreb
 ddal
 sost
 stgo
 ærra
 lege
 iste.
 utte
 am!
 uddi
 nel!
 su
 ma.
 da-
 su
 no-
 las-
 gad
 læ

roakkadvuotta Jesus varai bokte sisamannat
 dam basse baikkai, man sisu son basoti mi-
 gjidi oðða ja ælle gæino ouddaloavddag čaða,
 dat læ, su oažes čaða, ja daðemielde go mist
 læ stuora pappa Ibmel dalo bagjel, de loaida-
 stekop mi ouddan duoðalaš vaimoin, osko olles
 nanosvuoda siste, riškotume bokte vaimoidæmek
 siste buttestuvvum baha oamedovdost erit ja-
 bassujuvvum rubmaš bælest buttes čacin! Dollop
 mi gidda doaivo likkamættom dovdastusast, —
 dastgo son læ oskaldas, gutte addi loppadusa, —
 ja vuttivalddop mi gutteg guimidæmek, vai mi
 avččop gutteg guimidæmek rakisvutti ja buore
 dagoidi, ja allop mi vuolge min ječaidæmek
 čoagganæmest, nuftgo muttomin læ vierro,
 mutto nevvop mi gutteg guimidæmek, ja dak-
 kop mi dam daðe sagga æmbo, go di oaidne-
 betet, atte bæivve læ juo lakkanæme. Dastgo
 jos mi suddodep miela-ævtost, maŋnelgo mi
 læp duottavuoda dovdo vuostaivalddam, de oaffar
 i bace šat æmbo suddoi oudast, mutto duomo
 hirbmadlaš vuorddem ja buolle angervuotta, mi
 duššad vuostehagolažaid.

Nuft čallujuvvu evangelistalaš Johannes
lutte čieča nubbe logad kapittalest:

Daid sanid sarnoi Jesus ja bajedi su čalmides
bajas alme guvllui ja celki: Ačačam!
Dibmo læ boattam; hærvesen daga du barnad,
vai maidai dū bardne hærvesen dagaši du,
nuftgo don læk addam sudnji famo buok oaže
bagjel, vai son adda daidi buokaidi, gæid don

læk sudnji addam, agalaš ællema! Mutto dat
 læ dat agalaš ællem, atte si dovddek du, dam
 ovta aidno duotta Ibmela, ja dam, gæn don
 vuolgatik, Jesus Kristusa. Mon læm hærvas-
 mattam du ædnam alde; mon læm ollašuttam
 dam dago, maid don addik munji dakkat.
 Hærvasen daga don dal maidai muo, ačačam,
 du ječad lutte daina hærvasvuodain, mi must
 læi du lutte, ouddalgo mailbme læi. Mon al-
 mostattim du nama daidi olbmuidi, gæid don
 læk munji addam mailmest; si legje du, ja don
 læk addam sin munji, ja si læk vurkkim du
 sanid. Dal dittek si, atte buok dat, maid don
 læk munji addam, boatta dust. Dastgo daid
 sanid, maid don læk munji addam, læm mon
 sigjidi addam, ja si læk vuostaivalddam daid
 ja dovddam duottavuoðast, atte mon vulggim
 du lutte, ja si læk oskom, atte don læk vuol-
 gatam muo. Mon rokkadalam sin oudast; im
 mon rokkadala mailme oudast, mutto sin oudast,
 gæid don læk munji addam, dastgo si læk du.
 Ja buok dat, mi mu læ, dat læ du, ja dat, mi
 læ du, dat læ mu; ja mon læm hærvasen
 dakkujuvvum sin siste. Ja im mon læk ſatan
 mailmest, mutto dak læk mailmest, ja mon
 boaðam du lusa. Basse ačačam! Varjalifčik sin
 du nammi, gæid don læk munji addam, vai si
 ſaddaše oktan, nuftgo moai. Dallego mon legjim
 sin lutte mailmest, de varjalim mon sin du
 nammi; sin, gæid don læk munji addam, gattijim
 mon, ja i oktage lappum sist, ærreþgo dat gadø-

tusa manna, vai ēala ollašuvvuši. Mutto dal boadam mon du lusa, ja daid sanid sarnom mon mailmest, vai si galggek adnet mu ilo ollesen sistesek. Mon lāem addam sigjidi du sane, ja mailbme lāe vašotam sin, dainago si æi læk mailme olbmuk, nuftgo im monge læk mailme olmuš. Im mon rokkadala, atte don galgak valddet sin mailmest erit, mutto vai don varjalifčik sin bahast erit. Æi si læk mailme olbmuk, nuftgo im monge læk mailme olmuš. Basotifčik sin du duottavuoðad siste! Du sadne lāe duottavuotta. Nuftgo don læk vuolgatam muo mailbmai, nuft lāem maidai mongis vuolgatam sin mailbmai. Ja mon basotam jeſječčam sin oudast, vai maidai sigis lifče basotuvvum duottavuoða siste. Mutto im mon rokkadala duššefal dai oudast, mutto maidai sin oudast, guðek sin sane bokte oskuk mu ala, vai si buokak šaddaše oktan, nuftgo don læk, ačačam, mu siste, ja mon du siste, vai maidai sigis lifče okta monno siste, vai mailbme osko, atte don læk vuolgatam muo. Ja mon lāem addam sigjidi dam hærvasuodá, maid don læk addam munji, vai si lifče okta, nuftgo moai ledne okta, mon sin siste, ja don mu siste, vai si šaddaše ollasi oktan, ja vai mailbme dovdashi, atte don læk vuolgatam muo ja læk rakistam sin, nuftgo don læk rakistam muo. Ačačam! mon datom, atte si, gæid don læk munji addam, lifče maidai mu lutte, gost mon lāem, vai si oainaše mu hærvasuodá, maid don læk munji

addam; dastgo don læk rakistam muo, ouddalgo mailme vuodðo bigjujuvvui. Vanhurskes ačāčam! I mailbme dovddam du, mutto mon dovd-dim du, ja dak læk dovdidam, atte don læk vuolgatam muo. Ja mon dieðetim sigjidi du nama ja aigom dieðetet sigjidi dam, vai dat rakisuotta, maina don rakistak muo, lifči sin siste, ja mon sin siste.

Nuft čallujuvvu Johannes almostusast okta goalmad logad kapittalest:

Ja mon, Johannes, oidnim dam basse gav-puga, dam oðða Jerusalema, almest vuolas niegjamen Ibmel lutte, rakaduvvum nuftgo moarsse, gutte læ čiŋatuvvum su irggasis. Ja mon gullim alla jiena almest, mi celki: Gæča, Ibmel paulun læ olbmui lutte, ja son orro sin lutte, ja si galggek lær su olbmuk, ja Ibmel ješ læ sin mielde ja læ sin Ibmel. Ja Ibmel eritsikko juokke gadnjala sin čalmin, ja jabmem i galga šatan æmbo lær, ige moraš, ige biškom, ige gikse galga šatan æmbo lær; dastgo dat oudeb dille læ vassam. Ja dat, gutte čokkai truono alde, celki: Gæča, mon dagam buok oðasen. Ja son cækka munji: Čale! Dastgo dak sanek læk oskaldasak ja duðak. Ja son celki munji: Dat læ dakkujuvvum. Mon læm alfa ja omega, alggo ja loappa. Gutte goikost læ, sudnji addam mon ællem čace agjagest ansaškættai.

Rokkus sarne manŋel.

Rakis kristalažak! Daðemielde go buok dingak basotuyvujek Ibmel sane ja rokkus bokte, de rokkadallop mi dal maidai guim guimidæmekguim ja celkkop Jesus nammí:

Hærra Ibmel, almalaš ačče! Mi gittep du, go don du Bassevuoiqad bokte juokke baikest čokkik du kristalaš girkod ja ælle gedgiguim bajasdagak aldsesad vuoiqalaš tempel dam ovta oaivvečiekagædge ala, mi læ Jesus Kristus. Mi rokkadallap du stuora vaibmolaðesvuoda: Gæča armolažat du girkod bællai min vanhem-ædnamest ja bajasrakad dam Jesusa osko siste, ja adde du Vuoiqad dago audogassan dakkam varas likkostuvvat maidai dam særvgodde siste ja dam vieso siste, mi dal vihatuvvu dudnji gudnen. Geigge arbmogasvuodain du buokvægalaš gieddad dam vieso bagjel ja doala alo gukken dast erit buok, mi læ æppebasse ja buttesmættom. Buristsivdned dast du sanad sardnedume ja adde dam čielggaset ja Vuoiqa ja famo duoðaštusa siste čuogjat dam sardnestuolo alde. Adde dast du gastad armo šaddat min manaidi oassen, gallet min dast du barnad basse rubmašin ja varain. Daga dam vieso rokkadallamviesson du albmugasad ja adde du bæljad læt rabasen buok rokkadussi ja vuollegis adnomi, buok gittalussi ja maidnomi, mi dast bagjan du lusa. Vuolgtalalo oskaldas baimanid ja oapategjid dam baikkai ja adde

sigjidi ſaddo ſin balvvalusast, ja bajasbovte du Basſevuoſqad bokte min vaimoid, vai mi, go girkkobielok goččuk min du viſſui, mielastæmek boadaſeimek gullam diti du armod evangeliūm. O Hærra Ibmel, adde du ſanad ouddanet min gaskast, adde dam ēuovvot min min ſidai ſisa, buok min dago ſiste, ja buok min gæinoi alde. Buristsivdned min albmug ja ædnam, min gona-gaſa ja ſu vieso, buok min eifevaldid. Jeððe ja væket buok olbmuid, guðek læk morraſest, doarromen ja jabmelen. Ja go mi okti ſaddap vuoiqadet olggon girkkogardeſt, de doala du gieððad muolda bagjel ja adde migjidi audogaſ bajasčuožželæme dam maŋemuš bæive ja ſuova min assat du lutte du agalaš gavpugeſtad, dam oðða Jerusalemeſt, gost i læk ſat mikkege tempelid, dastgo don læk dam tempel, Hærra, buokvægalaš Ibmel, ja labbes. Gula min rokkus, du namad diti, Jesus Kristus, min Hærramek, bokte! Amen.

Åčče min j. n. v.

Dastmarjpel cælkka bisma:

De gulatam mon dam girko øktan buok daina, mi dasa gulla, læt vihatuvvum ja basotuvvum Ibmeli gudnen ja ſu særvegoddai bajasrakaduſſan osko ſiste Jesus Kristus ala. [Nuft gulatam mon maidai girkkogarde dast olggon læt vihatuvvum ja basotuvvum vuoiqadamsagjen dai jabmi rubmaſidi]. Ače ja Barne ja Basſevuoſqam nammi. Amen.

Rafhe lekus daina viesoin ja buok daiguim,

guðek mannek dam sisa! [Rafhe lekus dai
jabmi vuoiqadamsaje bagjel]! Amen.

Loapatam-rokkus.

Mi gittep du, Hærra, ja ramedep du agalaš arbmogasvuða, go don læk læmaš migjidi orromsagjen sogast sokki ja addam min min vanhemidamekguim doyddat du armod Kristus siste ja orrot sidast du lutte min vieresvuottamek aige dabe ædnam alde. Mi rokkadallap du vuollegažat: Ale gæča min suddoi guvllui ja ale valde du armod mist erit, mutto oro min lutte du oskaldasvuodad mielde ja læge maidai oagjebas orromsagje daidi sogaidi, mak galggek boattet. Adde du dagod almostuvvut du balvvalegjidasad ja du hærvasvuodad sin manai bagjeli. Du arbmogasvuotta lifči min bagjel, Hærra min Ibmelæmek, ja čuovgaši min ouddi du basse girko siste gidda min Hærramek Jesus Kristus hæive ragjai! Amen Jesus nammi, Amen.

Q. Girkkogardid vihatæbme.

Sarne maṇjel.

Rakis kristalažak! Daðemielde go buok dingak basotuvvujek Ibmel sane ja rokkus bokte, de rokkadallop mi dal maidai guim guimidæmekguim ja celkkop Jesus nammi:

O Hærra, agalaš ja buokvægalaš Ibmel! Dudnji ravvip mi dam baike, gost min jabmek galgek vuoiqadet, dassači go don ravkak sin sin havdin bajas. Valde don dam du halddosad ja varjal dam buok æppebasotumest ja adde, atte siebman, mi gilvvujuvvu nokkavašvuoda siste, bajasčuožžela nokkamættomvuoda siste.

Hærra, almalaš ačče, don raððik ællem ja jabmem bagjel, ja don læk mærredam min beivi mære. Go don ravkak sin min lutte erit, gæid don læk migjidi addam, ja mi havddadep sin deiki, de nanne min oskoi, vai mi sin havdi guorast vuollegažat doivušeimek du ala, gutte addi, ja gutte valdi. Hærra Jesus Kristus, oskaldas bæstamek, gutte min oudast mannik jabmem ja havde čada, oro min lutte jabmem hæðest; don, gutte læk bajasčuožželæbme ja ællem, bajasbovte min agalaš ællemi; don, gutte læk du særvvegoddad oaivve ja audogassan dakke, adde min čokkijuvvut duina ja buok du olbmuidadguim du ačad vissui. Hærra Basse-vuigna, don alemus jeððijægje, dævde don du ibmelvuodad jeððitusain buok vaimoid, guðek dast moraštek, bajasbovte daid vuoiqalažat jabmid, gæse min buokaid lusad ja adde min adnet min davveræmek almet.

Basse Hærra Ibmel, basse gievras Ibmel, basse vaibmolædes bæste, don agalaš Ibmel, ale luuite min hævvanet jabmem garra hættai. Ale luuite min jorralet osko rievtes jeððitusast erit. Hærra, armet! Amen.

Ačče min j. n. v.

De cælkka pappa:

De gulatam mon dam baike læt vihatuvvum
ja basotuvvum vuoiqadamsagjen dai jabmi rub-
mašidi. Ače ja Barne ja Bassevuoiŋa nammi.
Amen.

Hærra addaši su rafhes orrot dam dai jabmi
baike bagjel gidda bajasčuožželæme stuora
bæive ragjai. Amen.

Prentedam-mæddadus.

Sid. 4 Lin. 5 vuollen: celkkujuvvut, loga: oažžo celk-
kujuvvut: i.

